

Budapest

T.

Magyar Nemzeti Múzeum

Magyar Nemzeti Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVISZAD, Kralja Petra ucca 30 szám, I. eme-
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Petra Park 10. Telefon 6-70

NOVISZAD, 1933. évi március hó 15.

Szerda

XIV. évfolyam

63. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80
dinár. — Külföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes
szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

A nemzeti szocialisták jelentése szerint a kommunisták nagyszabású merényletet készítettek elő Szászországban

**Meghosszabbították a szocialista és kommunista sajtó-
termékek tilalmát. — A berlini tőzsdén megszüntették
a cseh korona jegyzését**

Berlinből jelentik: A tőzsdén megszüntették a cseh korona jegyzését. Ez az intézkedés a csehszlovák kormány magatartására vezethető vissza, amely mint ismeretes a multhéten betiltott minden pénzáttalást Németország felé. Csehszlovákia ezzel az intézkedéssel kétségkívül akadályokat akart gördíteni a Csehszlovákia felé irányuló német kivitel elé. A német kormány elhatározta, hogy

szükség esetén szigorubb intézkedéseket alkalmaz Csehszlovákiával szemben.

A szociáldomakrata és kommunista időszaki nyomtatványok és újságok tegnap lejárt megjelenési tilalmát további két héttel meghosszabbították. A nemzeti szocialista szervezetek az elmúlt éjjel a felső Erchegy ségben nagyszabású kommunista merénylet-tervet lepleztek le.

A kommunisták levegőbe akarták

röpíteni az annabergi gáz és villanytelepet, továbbá a középületeket.

Százhusz kommunistát letartóztattak. Vallomásukból kitűnt, hogy a szászországi kommunista szervezeteknek kétezer kiló dinamitjuk, rengeteg kézigranátjuk és fegyverük volt. A fegyvereket a rendőrség elkobozta. Argo gróf letartóztatása hírszerint azért történt, mert egy társaságban kijelentette, hogy éppen úgy végez Hitlerrel, mint 1919-ben Eisnerrel.

Berlini jelentés szerint tavasszal a német vasutak nagyszabású pályaeépítkezésbe kezdenek, melyre hetvenezer munkást vettek fel. Ezenfelül rövidesen további huszezer munkás felvételére kerül a sor.

A porosz országgyűlés elnöke elrendelte, hogy a kommunista képviselőknek ne adják ki a fizetésüket.

Hitler kancellár tegnap repülőgépen Berlinbe érkezett és a délután folyamán minisz-

terrel vett részt, amely a birodalmi gyűlés március 21-i megnyitoulésének programját állapította meg.

Wagner bajor belügyminiszteri biztos rendeletet adott ki, melyben

elengedte a nemzeti szocialistákra az utolsó 14 esztendőben kirótt politikai természetű büntetéseket.

Mint ismeretes, a bajor bíróság Hitlert is félévi várfogságra ítélte, 1924-ben megkísérelt fegyveres felkelés miatt. Hitler azonban a büntetésből igen csekély időt töltött ki.

A Hitler párt vezetősége figyelmeztette tagjait, hogy a kommunista agitátorok nemzeti szocialista egyenruhában igyekezzenek beférkőzni a Hitler pártiak közé, hogy zavart keltsenek. Wittenben elfogtak egy kommunista futárt, aki Hitler párti egyenruhát viselt. Megmotozásakor Moszkvából származó utasításokat találtak nála.

A Népszövetség szerződésszegésnek minősítette a danzigi katonaság létszámának növelését

Lengyelország haladéktalanul visszavonja a katonai erősítéseket

Genfből jelentik: A Népszövetség tanácsa tegnap délelőtt nyílt ülésen tárgyalta a danzigi Westerplatte fegyverraktárak őrsége megerősítésének ügyét. Mint ismeretes, a Hitler párt németországi győzelme után a lengyel katonai hatóságok lényegesen meg erősítették a danzigi fegyverraktárak őrségét. Az őrség megerősítését azzal indokolták, hogy a Németországban bekövetkezett rezsimváltozás könnyen azzal a következménnyel járhat, hogy német osztagok elfoglalják a danzigi fegyverraktárakat.

Mínt hogy Danzig a Népszövetség közvetlen felügyelete alatt áll, a nemzetek szövetségének danzigi kiküldötte nyomban fel-

szólította a lengyel kormányt az őrség visszavonására, de ezt a kérését megtagadták. Az ügy a Népszövetség elé került. Hétfőn még az volt a helyzet, hogy a tanács tudomásulveszi a lengyel kormány rendelkezéseit. A tegnapi ülés döntése azonban megcáfolta ezeket a híreszteléseket és

Lengyelország eljárását szerződésszegésnek minősítette.

A határozat a szenzáció erejével hatott és mindenütt óriási feltűnést kelt. Beck dr. lengyel külügyminiszter nyilatkozott és kijelentette, hogy Lengyelország haladéktalanul visszavonja a danzigi megerősítéseket.

A francia sajtó lehetségesnek tartja, hogy Németország és Olaszország rövidesen kivonul a leszerelési konferenciáról

MacDonald Rómába készül, magántermészetű látogatásra

Genfből jelentik: MacDonald angol miniszterelnök hatalmas erőfeszítéseket tesz, hogy a leszerelési konferenciát ismét munkaképesse tegye. Tegnap is egész napon át

folytatta a megbeszéléseket a delegátusokkal. Az angol miniszterelnök megcáfolja azokat a híreket, hogy egyes küldöttségek az értekezlet elnapolása

mellett döntöttek.

Felfogása szerint minden megegyezés többet érne az elnapolásnál, amelyre csak akkor lehetne gondolni, ha minden egyéb megoldás lehetetlenné bizonyul. A megegyezés az angol miniszterelnök szerint nem minimális egyezmény lenne, amely csupán az eddigi eredményekre támaszkodik. Az ilyen egyezmény a jelenlegi viszonyok között elégtelen lenne és rossz benyomást keltene.

Másfelől bizonyos, hogy

Németország és Olaszország sem elégedne meg ezzel a megoldással.

Az angol miniszterelnök tehát a legközelebbi napokban arra törekszik, hogy kiterjessze a megbeszélések körét és előkészítse a területet a leszerelés ügyében teendő nagyobb erőfeszítés számára.

Az angol küldöttség körében azt mondják,

nincs kizárva, hogy MacDonald Rómába utazik,

ez az utazás azonban kizárólag személyes természetű és nem a közel jövőben fog megtörténni.

A párisi sajtó kedvezőtlenül látja a genfi helyzetet, sőt annak a lehetőségéről ír, hogy

Németország és Olaszország kivonul a leszerelési konferenciáról.

Az a felfogás, hogy a közös megegyezés lehetetlenség. A Petit Parisien azt ajánlja, hogy egyelőre kössenek közbeeső megoldásként többségi egyezményt Olaszország és Németország nélkül, a megegyezéshez a két állam bármikor csatlakozhatik.

Az osztrák belpolitikai válság ma éri el tetőfokát

A kormánynak nem sikerült megakadályozni a nemzeti tanács összehívását. - Messzemenő alkotmányreformra készül a Dollfuss kormány

Bécsből jelentik: Ausztriában nagy erellyel megkezdtek a kommunisták elleni akciót. Hétfőn Bécsben több kommunista lap szerkesztőt és vezért tartóztattak le, eddig összesen mintegy százhusz kommunista került rendőrkézre. Az akció vidékre is kiterjedt, több helyen a katonaság is segít a rendőröknek. Előfordult, hogy a kommunistáknál tartott házkutatás idején a katonák géppuskákat állítottak fel az utcákon, ami nagy izgalmat keltett.

Dollfuss kancellár hétfő este előadást tartott a rádióban. A kancellár

messzemenő alkotmányreformot jelentett be.

Hangoztatta, hogy a nemzeti tanács összehívása törvényellenes, majd ismertette az

eddig kiadott szükségrendeletek jelentőségét és a még kiadásra váró rendeletek fontosságát. Hangoztatta, hogy a kormány működése nem irányul a munkásság ellen. A kancellár azzal zárta beszédét, hogy politikai intrikákra és rágalmazásra most nincs idő, a feladat az, hogy közös munkával lehetővé váljék az ország talpraállítása.

Az osztrák belpolitikai válságnak kritikus napja lesz a mai.

Straffner alelnök a kormánypártok felhívására sem volt hajlandó visszavonni a nemzeti tanács ülésének összehívására kiadott utasítását és tegnap este még az volt a helyzet, hogy a nemzeti tanács ma összehívul. Az ülés azonban valószínűleg csupán formális jellegű lesz.

Lloyd George feltűnéstkelő beszéde a németek várható fegyverkezéséről

A német katonai szellem felébredéséért csak a többi állam szószegését lehet hibáztatni

Londonból jelentik: Lloyd George a szabadegyházak gyűlésén drámai erejű beszédben foglalkozott az európai helyzettel. Németországot — mondotta — nem szabad elítélni. Részem volt a világháború megszerzésében és a béke megkötésében, amely talán szigorúnak és súlyosnak mondható. De a legnagyobb baj az volt, hogy nem tartottuk be a békeszerződés feltételeit.

Lelegyereztük Németországot, összeháztuk ágyúit, gépfegyvereit, milliós hadseregét százezer főre szállítottuk le és azt

mondottuk, hogy ugyanugy cselekszünk majd mi is. De

egyetlen állam sem tartotta be a békeszerződésben vállalt ígértét.

— Mint Németország egyik ellenfele és a békeszerződések egyik szerzője kénytelen vagyok kijelenteni, hogy Németország betartotta a békeszerződést, csak azok nem tartották be, akik ezt rákényszerítették.

Németország beleunt a dologba és most újra felébredt a katonai szellem, amiért csak a szószegést kell hibáztatni.

Elrendelték az egyeztető eljárást a bajsai Wamoscher birtok ügyében

Topoláról jelentik: A nehéz gazdasági helyzetet a legerősebb intézmények is megérik, különösen azonban a földbirtokok. Így került súlyos pénzügyi helyzetbe a Wamoscher birtok is. Miután a kényszerítő körülmények hatása alatt más út nem volt, az egyeztető eljárás megindítását kérték a

bajsai Wamoscher birtokra. A bíróság az előterjesztést magáévá tette és egyeztetővé Bogdanovics Luka topolai királyi közjegyzőt nevezte ki.

Bizonyosra veszik, hogy a rendelkezésre álló négy hónap alatt sikerül a bajsai Wamoscher birtokot szanálni. (A. J.)

A Duna vizállása 3-4 napon belül normális magasságra esik vissza

Mohácstól kezdve felfelé rohamosan esik a Duna vizállása

Az utóbbi napokban a Duna vizállása jelentékeny emelkedést mutatott. Négy nappal ezelőtt a víz magassága Noviszádon 400 centiméter volt, másnap a víz 44 centiméterrel növekedett, majd a következő napokban fokozatosan mind kisebb és kisebb számot mutatott az emelkedés. Először 44, majd 31 és tegnapelőtt 15 centiméter volt a víz emelkedése. Mint látható a víz emelkedése napról napra csökken és így néhány napon belül kilátás van arra, hogy a Duna elérje normális vizállását, annál is inkább, mivel a beérkező jelentések szerint a Duna Mohácstól felfelé állandó esésben van.

A Tisza szokásos tavaszi áradása nem telent veszélyt

Sztarakanizsáról jelentik: Az utóbbi napok hirtelen felmelegedése következtében a Tisza erős mértékben áradni kezdett és ez az emelkedése még egyre tart. A Martonos-Sztarakanizsa közötti szakaszon a víz szintje elérte a meder szélét a hétfői napon és ott már várható a kiöntése az árterületre. Ez azonban még nem jelent semmilyen veszélyt, csak a Tisza szokásos tavaszi áradása. A víz magassága hétfő délnél 560 centiméter volt. Az ármentesítő társulat azonban minden intézkedést megtett. A Duna vizállása még alacsony, így a Tisza nagy víztömegét könnyen befogadja és annak lefolyása veszélytelenné teszi az áradást.

Őn már régóta kedveli

az ismert **radeini gyógyvizet**, mert meggyőződött róla, hogy ez nemcsak kitűnő kiegészítő ital a borhoz, hanem a jó emésztés szempontjából nagyon szükséges is. Meg kell azonban tudnia azt is, hogy ez még nem egyedül erőnye a

radeini gyógyvizet, hanem az is, hogy csodálatos sikerrel gyógyít megheést, krónikus hurutot és a lézőszervek gyulladását. Ha ilyen betegség támadja meg, használjon Radein gyógyvizet, esetleg meleg tejjel keverve és a betegség hamarosan el fog múlni.

Levelet és árustóhely:
HOFFMAN ARNOLD NOVISAD
Futaki ut 37

Nagyszabásu repülőnap lesz Beeskereken

Beeskerekről jelentik: A beeskereki Acro klub vasárnap választmányi ülést tartott, melyen Petrovics Vaszilije járási tanfelügyelő elnökölt. A választmányi ülésen határozatot hoztak, hogy április 17-én nagyszabásu repülőnapot rendeznek Beeskereken. Április 17-én, a repülőnap délelőttjén széleskörű gyűjtést rendeznek, ugyanakkor a város felett keringő repülő propaganda röpcédulákat szórnak a városra, délután repülést rendeznek a polgárság részére, amelyen a nemtagokat 50 dinárért viszik rövid repülőútra a város felett, míg este, a Vojvodina szálló színháztermében nagyszabásu bálát rendeznek. A repülőnap tisztá bevétele a beeskereki repülőtelep felépítésére fordítják, melynek építkezéseit már az idei tavasz folyamán megkezdik.

Előadás a sztáribecsei Gazdakörben

A sztáribecsei Gazdakör vezetősége programjába vette, hogy az egyes gazdasági munkák megkezdése előtt előadást tartat neves mezőgazdálkával a sorakerülő mezőgazdasági munkálatok mikénti kivételéről. Most vasárnap — a cukorrépa ültetésének megkezdése előtt — a cukorrépa okszerű vetéséről és helyes megmunkálásáról esett szó. Előadónak Kiss Lajos topolai mezőgazdát nyerte meg a Gazdakör vezetősége. Habár ez az előadás csak a cukorrépa termelőknél szólt, az előadást mégis a Gazdakörnek majdnem mindegyik tagja meghallgatta.

A közel három óra hosszát tartó nívós előadás teljesen lekötötte a hallgatók figyelmét, mert Kiss Lajos nem a száraz elméletre és a munkák felsorolására fektette a főszólyt, hanem a hosszú évek tapasztalatainak elmondására és a tapasztalatok kihasználásának módzataira. Az élvezetes előadás közben többen kérdést intéztek az előadóhoz olyan dolgokról is, amely nem tartozott szorosan a répatermelés kérdéséhez. Az előadó ezekre a kérdésekre is szívesen és talpraesetten válaszolt.

Kiss Lajos fáradozásáért dr. Zelenay Miklós köri elnök mondott köszönetet és felkérte a lelkes és a dolgokat komolyan vevő gazdát, hogy a jövőben is legyen támogatója a becei gazdálkodóknak és gazdag kincsesházából a jövőben is adjon egy-egy értékes gyöngyszemet a támogatásra olyan nagyon ráutalt gazdálkodóknak.

A beeskereki választás epilógusa a bíróság előtt

Holnap lesz ítélet

Beeskerekről jelentik: A beeskereki törvényszék büntető egyesbirája, Jovanovics Gyóka tegnap tárgyalta dr. Rajics Tósa országgyűlési képviselő rágalmazási és becsületsértési perét, melyet Popov Dusan beeskereki vendéglős, volt képviselőjelölt ellen indított. Popov Dusan az inkriminált cselekményt Rajics Tósa egyik beeskereki népgyűlésén követte el. A rágalmazási ügyre vonatkozólag Jovanovics Gyóka büntető egyesbíró Martinicán tizenhat tanut hallgatott ki, akiknek a kihallgatásával a bizonyítási eljárás véget ért. Jovanovics értesítette a vád és védelem képviselőit, hogy az ítéletet március 16-án hirdeti ki.

Szines szallag az írógépen

Földrengés Kaliforniában anno 2033

— Riporter álom —

Jósffy professzor még 1933-ban megjelentette, hogy 2033. március 10-én újabb földrengés lesz Kaliforniában.

Nem hittek neki, meg is bánták.

Mert a rádió világhíradók 2033. március 10-én a kora reggeli órákban szertekürtleltek az űrben, hogy Kalifornia partvidékén gyanús földmozgást észleltek....

A hír az újságok szerkesztőségeiben érthető izgalmat keltett. Nyomban meghánytákvetették, hogy a kaliforniai földrengés melyik újságnak jött a legjobban. Másodperc pontossággal kiszámították, hogy érdemes-e riportert küldeni a helyszínére, vagy sem?

A noviszádi Hat, Hét, Nyolc, Kilenc, Tíz és Tizenegyzórás Újság szerkesztősége hamarosan megállapította, hogy tekintettel a nagy távolságra a földrengés nem nekik jött, hanem kizárólag a Déli Híradónak.

Mert minden órának meg van már a percnyi pontossággal megjelenő újságja. Rég elmúlt az az idő, amikor Az Est déli 12 órakor jelenhetett meg, a Nyolczórás Újság délután 3 órakor, az Esti Kurir délután 5 órakor, a Reggeli Újság éjfélnél.

A Déli Híradó szerkesztősége reggel 8 órakor elhatározta, hogy kiküldi riportert a kaliforniai földrengés színhelyére. Telefon-értesítés ment a szerkesztőség rakétaállomására, hogy készítsék elő az oceánrepülő rakétát. Fürgé riportert pedig hazatelefonált, hogy ma kivételesen délután kettőre készítsenek ebédet. Mire együléses repülőgépen kiért a rakéta állomásra, ott már minden készenállott az indulásra.

Beült a fényűző kényelemmel megépített rakétába és egyetlen gombnyomására üzembelépett a riporterszolgálat hármasszerkezete: az egyik kilötte a rakétát, a másik a riporterral repülő képtávíró és rádióadókészüléket kapcsolta be, a harmadik pedig a villamoserőre működő rádió-nyomdát.

A rakéta szédületes sebességgel repült és a riportert megkezdte a riport bediktálását rádióleadójába. A villamos nyomda felvevőkészülékét átvették a hangot, a villamos szedőgépek nyomban szedték a szöveget és formába öntve a rotációhoz továbbították. A szárazföld elhagyásának pillanatát a riportert lefényképezte, a képtávírón érkezett felvételt a nyomda a szöveg megfelelő részébe iktatta.

Reggel 9 órakor szállt fel a riportert és pontosan 11 órakor megpillantotta Kalifornia partvidékét. Ott éjszaka lett volna ugyan, de ezt nem lehetett észrevenni, mert a fényzórók mindenütt nappali világosságot árasztottak. A riportert megállapította, hogy idejében érkezett: a földrengés teljes erővel dühöng.

Csükkenteni kellett a rakéta sebességét, mert óriási volt a forgalom a levegőben. Az első földalatti morajra ugyanis működésbe léptek a házakon elhelyezett biztonsági léggömbök és az épületeket mindenestől felémelték a levegőbe, nehogy a földrengés kárt tegyen bennük. A házak női lakói és a gyerekek itt sem tudták leküzdeni kíváncsiságukat és minduntalan kitekintgettek az ablakon, ami azzal a veszéllyel járt, hogy a közelben haladó rakéták és repülőgépek szele lesodorja őket.

A légi mentőszolgálat és a Vörös kereszt is teljes üzembelen volt. A lakosság közül sokan nem hittek a földrengésben és elmulasztották üzembehelyezni a biztonsági léggömböket. A földrengés ereje több ilyen házat

MÁTOL KEZDVE: NAPSUGÁR MEGRENDELÉSRE!

Gyepen-fehérités napsugár nélkül? Elképzelhetetlen! Csak a napsugár fehériti oxigén segítségével a ruhát. A Radion mosásnál állandóan süt a nap a mosóüstben. Radion egymaga mossza és fehériti a ruhát, az oxigénbuborékok milliárdok kiméletesen végzik el a munkát — a tisztító szappanhobot még a legfinomabb szövődéken is keresztülviszik, és a fehérnemű pillanatok alatt friss, hófehér lesz.

Schicht
RADION

GYEPEN-FEHÉRÍTÉS
A MOSÓÜSTBEN

RJ4-33

Diplomáciai konfliktus támadt Anglia és Oroszország között

Több angol alattvalót letartóztattak Oroszországban, szovjetellenes összeesküvés miatt

Londonból jelentik: Anglia és Oroszország között diplomáciai konfliktus támadt, melynek fejleményeit nagy érdeklődéssel figyelik nemzetközi politikai körökben. A eszka hivatalosan jelenti, hogy

hat Moszkvában élő angol alattvalót és huszonöt orosz állampolgárt letartóztattak, mert az orosz villamosművek lerombolására szövetkeztek.

A tegnapi reggeli londoni lapok szerint az angol kormány a helyzetet nagyon súlyosnak tartja és sürgős felvilágosításokat kért Moszkvától. Az angol kormány elhatározta,

hogyan

a felvilágosítások elégtelensége esetén Oroszországgal megszakítja a diplomáciai összeköttetést.

Újabb jelentés szerint a szovjet kormány közölte a moszkvai angol nagykövettel, hogy az őrizetbe vett angol állampolgárokat szabaddá helyezték, de a vizsgálatot folytatják ellenük és így nem hagyhatják el Szovjetország területét. Az angol állampolgárokat a szovjet törvények ellen irányuló különböző cselekedetekkel vádolják.

—o—

rombadöntött, így vált szükségessé a légi mentőszolgálat. A segélyesapatok léghajóiról óriási szivócsöveket irányítottak a rombadöntött házak fölé. A szivócsövek hihetetlen gyorsasággal felszívták az óriás léghajókba a törmeléseket és a sebesülteket, akiket azután a légi Vörös kereszt műtőjébe, vér, végtag és szívóptóló osztályára vitték.

A föld mozgása harminc percig tartott, azután megszűnt. A biztonsági léggömbök ekkor a házakat visszaerestették régi helyükre. Tíz perc múlva megindult a rendes forgalom és megkezdődött a rombadöntött házak újjáépítése.

A riportert órája háromnegyed tizenketőt mutatott, ekkor van lapzártá a Déli Híradóban. Örömmel rádiótelefonálta a szerkesztőségnek, hogy semmi más újság meg nem előzheti a riportert.

Ezután betért a vendéglőbe egy spric-

cerre.

Pontosan délben indult vissza a rakéta, délután két órakor a riportert Noviszádon szerkesztőségi asztalánál ülve boldogan olvasta jólsikerült helyszíni riportját. Hirtelen kopognak az ajtón, őt keresik.

— Mi tetszik? — kérdi némi aggálllyal.
— Fürgé riportert urat keresem.
— En volnék, mi a kívánsága?
— Irást hoztam a szerkesztő urnak.

A riportert fürkészve vizsgálja a papírszeletkét, majd kitör:

— Uram, itt történt valami. Ez az irás nem nekem szól. Kérlek, ir ma ténytával, az Ur 2033. esztendejében?

— De igen önnek szól. Csak nem most irták. Mert ez a Carbonium cég szén-számlája 1933-ból...

(ad).

A francia köztársaság atyjának tragikus halála

(Befejező rész.)

Arra tüzelte a törvényhozó testületet, hogy ne kössön se fegyverszünetet, se békét, hanem szervezze meg a francia nemzet minden erőtartalmát és folytassa tovább a poroszok ellen a háborút. A francia nemzet többsége szerencsére nem Gambettára, hanem a bölcs és meggondolt aggastyánra, Thiersre hallgatott, akinél alkalmasabb ember alig akadhatott volna ezekben a nehéz pillanatokban Franciaország vezetésére. — Thiers megkötötte Bismarckkal először a fegyverszünetet, azután leverte a kormány-csapatokkal a kommun-lázadást, majd békét kötött Frankfurtban. Ha Franciaország Gambettára hallgat, s tovább folytatja az ellenállást a győzelemtias poroszok ellen, sokkal nagyobb esapásokkal uszta volna meg a háborút, melybe az elbizakodott III. Napoleon császár oktalansága kergette.

A frankfurti béke után Gambetta személyesítette meg a revanche-eszmét és a köztársaság gondolatát. Mint a République Française című lap főszerkesztője, szenvedélyesen agitált a köztársasági eszme mellett és küzdött a monarchista mozgalom ellen, melyet Thiers bukása után (1873) az agg Mac Mahon tábornok, a köztársasági elnök és Broglie herceg miniszterelnök képviselt. — Gambetta valóságos harmadik francia köztársaság atyja. A monarchista érzelmei oly erős volt Franciaországban a Bonapart-dinasztia bukása után, hogy Franciaország valószínűleg a monarchiához tért volna vissza, ha nincs a köztársasági eszmék ilyen hatalmas temperamentumu és roppant tekintélyű vezére. Hiszen Mac Mahon és Broglie herceg már mindent előkészítettek; kész volt az út a Bourbonok visszatérésére, de a monarchista mozgalom a Bourbonok konok-ságán hajótörést szenvedett. Ha Chambord gróf nem olyan makaes, ha az új monarchia színei miatt véleményeltérések nem támadnak közte és a monarchisták között, akkor Franciaország ma talán királyság. Gambettának oroszlánrésze volt az 1875. évi köztársasági alkotmány elkészítésében, neki tulajdonítható a monarchista érzelmű Mac Mahon cinök megbuktatása és Jules Grevy köztársasági elnökké való megválasztása. (1879. január 31.)

Sajátságos, hogy Franciaországnak ebben az időben legnagyobb tekintélyű politikusa mily nehezen jutott kormányra. Igaz, hogy az ő becsvégya a köztársasági elnökség volt, ezért nem akart kormányt vállalni, de 1881 november 28-án, miután pártja a kamara abszolút többségét alkotta, vállalta a kormányelnökséget. De mint kormányelnök, nem volt szerencés. Szinte esodálatos, hogy Franciaország legnagyobb szónoka s olyan bámulatos szervezőtehetség, mint aminő Gambetta volt, milyen balkezes volt, amidőn egy hatalmas többséggel a háta mögött a kormányalakítást vállalta. Talán azért, mert minisztertertsai mind jelentéktelen emberek voltak. A házzal állandóan harcban állt, s egy esztendő múlva egyiptomi politikájának bukása és a lajstromos választói jogról szóló javaslata miatt távoznia kellett. A kamara leszavazta és nemsokára rá meghalt.

Gambetta szenvedélyesen szerette a köztársaságot és gyűlölte annak belső, külső ellenségeit. Egyéniségének varázsereje hatott, szinte pillanatok alatt keltett fel és eszillapított le tömegindulatokat. Haláláról különböző mondák kerültek annakidejéi forgalomba. Általánosán el volt terjedve, hogy barátnője, Leonie Leon ölte volna meg Ville d'Avray-ban lévő villájában, 1882 december 31-én. Ezeket a legendákat az keltette életre, hogy Gambetta sokak által gyűlölt személyiség volt. Sokan félték rendkívüli szellemi erejétől; félték tőle még Németországban is, mert a revanche-t hirdette. Emiatt még Bismarckot is gyanúsították állítólagos meggyilkolásával. Gambetta meg-

Március 15.-én új gyorsjárati vonat indul meg Sztáribecsej és Noviszád között

Az államvasutak kemoly konkurrenciát folytatnak a vajdasági autobuszközlekedés ellen — Mástólóra lesz az út Noviszád és Becsej között

A noviszádi állomás főnökének és a sztáribecseji Putnik igazgatóságának együttes kezdeményezésére az államvasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy

március 15.-étől kezdve új vonatjáratot iktat be Sztáribecsej és Noviszád között.

Az új vonatjárat mindenképpen nagy jelentőséggel bír annyival is inkább, mivel Noviszád és Sztáribecsej, valamint a közbeeső községek között állandóan nagy volt az utasforgalom, amely különösen akkor kezdett megnövekedni, amikor Noviszád a Dunabánság székhelyévé vált. Amíg azonban Sztáribecsej, Bácskogradiste, Csurg, Zsablya és Temerin között egyrészt, valamint Noviszád és az említett községek között másrészt mindinkább élénkebb utasforgalom mutatkozott, ezt a megelégnülést az államvasutak egyáltalában nem vették észre, illetőleg az államvasutak ennek a megnövekedett forgalomnak a lebonyolításában igen kis szerepet játszottak. Ennek a jelenségnek fő oka abban rejlett, hogy a vasúti menetrendet a követelményeknek nem megfelelő módon állították össze. Különösen mutatkozott ez a helyi érdekű vonalakon, ahol egyes vonatok felig vagy teljesen öresein közlekedtek az egyes községek között. A személyvonat Sztáribecsejéről már hajnali 3.42 órakor indult. Egészen természetesen, hogy az utasok nem szívesen vették igénybe ezt a vonatjáratot, hanem szívesebben utaztak autobuszon, amelyek reggel 6 óra 15 perckor indulnak Sztáribecsejéről.

Maga az alkalmatlan menetrend okozta azt, hogy ezen a vonalon a vasúti forgalom jelentéktelen eső kérésével szemben hatalmasan megnövekedett a sokkal kényelmesebb és alkalmassabb autobuszforgalom. És amíg a vonatokon alig szállingózott néhány utas, addig nem kevesebb, mint 10 autobuszon sokszor élet-halálharcot kellett folytatni helyért.

A noviszádi állomásfőnökségtől és a sztáribecseji Putnik igazgatóságtól együttes beadvány érkezett a Szuboticei vasúti igaz-

gatósághoz és a vasutigazgatóságnak be kellett látnia, milyen nagy károkat okoz az államnak ez a körülmény. Így történt azután, hogy Sztáribecsej és Noviszád között új vonatot létesítettek, amely március 15-én kezd meg a közlekedést.

Az új vonatjárat menetrendjét úgy állapították meg, hogy az a közönségnek minden tekintetben megfelelő legyen.

A személyvonat Sztáribecsejéről reggel 6.15 órakor, Bácskogradistéről 6.48-kor, Csurguról 6.59-kor, Zsablyáról 7.13-kor, Gosz-pogyincéről 7.23 órakor, Temerinből 7.34-kor és Bácskijarakról 7.40 órakor indul, Noviszádra pedig 8 óra 5 perckor érkezik meg.

Mint látható,

a vonaton való utazás mindössze csak másfél órát vesz igénybe, ami azt jelenti, hogy a vonat gyorsasága meghaladja az autobuszközlekedését. Kifeltétlenül van azonban arra, hogy ezt a gyorsaságot még növelni fogják, mielőtt megérkeznek az újjonnan megrendelt mozdonyok, amelyek segítségével 70 kilométeres átlagos sebességet lehet elérni és így az utazás Sztáribecsejéről Noviszádra mindössze csak egy órát vesz igénybe.

A vonat Noviszádról délután 2 óra 6 perckor indul vissza és Bácskijarakra 2.32, Temerinbe 2.43, Gosz-pogyincére 2.55, Zsablyára 3.04, Csurgura 3.18, Bácskogradistéra 3.30-kor, Sztáribecsejre pedig 5 óra 46 perckor érkezik meg.

Az államvasutak az új vonatjárat bevezetésével kettős célt értek el: növelhetik forgalmukat, másrészt pedig az általános gazdasági érdekek szempontjából is jelentős eredményt vezettek be. Mindenesetre igen kívánatos volna, ha az államvasutak a Vajdaság más részeiben is hasonló intézkedéseket foganatosítanának, mert igen sok olyan vonal van, amelyen a közlekedés nem felel meg teljesen a közönség és a közgazdaság érdekeinek.

Nagy sikere van a lyoni nemzetközi árumintavásáron a jugoszláv pavillonnak

Március tizennyolcadikán jugoszláv napot rendeznek a lyoni árumintavásáron

Lyonnól jelentik: A Lyonban megvált nemzetközi árumintavásáron a jugoszláv királyság külön pavillont rendeztetett be, amelyben a jugoszláv királyságból származó árukat mutatják be. A jugoszláv pavillon kiállítását a külkereskedelmi előmozdító intézet kereskedelmi múzeuma rendezte be és pedig a lehető legnagyobb sikerrel, mert a kiállított jugoszláv áruk nagy feltűnést keltettek és azok alapján sok megrendelés is történt. Főleg a jugoszláv bor, fa és állat-

piac termékei arattak nagy sikert.

A lyoni árumintavásáron március tizennyolcadikán jugoszláv napot rendeznek és ez alkalommal ünnepséget is tartanak, amelyen a jugoszláv népszokásokat és a jugoszláv nemzeti dalokat mutatják be. Az előadást Herriot volt miniszterelnök nyitja meg. A jugoszláv nap alkalmából három előadás is lesz és pedig turisztikai, gazdasági és a jugoszláv francia kereskedelmi összeköttetés kérdésében.

életre azóta legendának bizonyult. Ujában megállapították, hogy a revolverrel, melyet ajándékba kapott, ő maga sebezte meg magát, ügyetlenségből, nem barátnője sötötte rá, mint azt akkoriban híresztelték. Kezén sebesült meg, de a seb jelentéktelen volt, s nemsokára begyógyult. A nagy politikusnak békifusza támadt, ez a veszedelmes és sokszor halálos betegség és bélátíródás ölte meg. Kétségtelen, hogy ő volt a XIX. század egyik legnagyobb francia

államférfia és a harmadik köztársaság megszilárdulása nagyrésztben az ő személyes varázsának köszönhető. Politikustársai nem voltak halásak iránta. Igazságosnak és hálásnak csak a francia nép mutatkozott irányában, amely ösztönösen megérezte az ő nagyságát és amely Párisnak egyik legelőkelőbb helyén, a csodás Louvre-palota kertjében örökítette meg egy hatalmas szoborműben emlékeztetést.

Dr. Tapavica Györgye véleménye:**Noviszád városa nem követelhet semmiféle illetéket Tanurdzsics Nikolától, a Kraljica Marija és a Kralja Petra uccák sarkán levő telke értékének emelkedése miatt****A város a telek volt tulajdonosától, a Vojvodina Banktól követelhető volna telekérték emelkedési illetéket**

A Reggeli Ujság fo. lalkozott már a Kraljica Marija ut megnyitásával kapcsolatos differenciákkal, amelyek a város és Tanurdzsics Nikola nagykereskedő között felmerültek. Dr. Tapavica Gyoko nyugalmazott városi gazdasági tanácsnok most e kérdésben a következő érdekes cikket bocsájtotta rendelkezésünkre:

Az új noviszádi közúti hid 1912-ben vált aktuálissá és ugyanezkor kezdtek dolgozni a város szabályozási tervén is. Igen fontos volt az új ucca helyének megállapítása. Legmegfelelőbbnek találták, hogy a mai Kraljica Marija szálló helyén létesüljön az új ucca. A városi tanács engem, mint gazdasági tanácsnokot megbízott, hogy ez ügyben tárgyaljak Dungyerszki Lázárral. Fel is kerestem és közöltem vele a város óhaját, hogy bocsássa ingyen a város rendelkezésére az ucca kisajátításához szükséges telket, mert ezzel az ucca két oldalán 100—100 méter hosszú frontot nyer. Dungyerszki Lázár 14 napi gondolkodási időt kért tőlem, amelynek leteltével, mint okos és praktikus kereskedő azt válaszolta, hogy hajlandó az üzletbe belemenni, de a város vállaljon garanciát, hogy mikor kezdik meg az új hid építését és az új ucca elkészítését, mert ha ez ötven év múlva történik, akkor ő nem vállal semmiféle kötelezettséget magára. Miután ezt a garanciát a város nem adhatta meg, — mert a tanács tagjai közül senki sem tudta, hogy mikor lehet a munkákat megkezdeni, — ebből a tervből nem lett semmi.

Az új ucca kisajátításának kérdését az 1922. május 29-i városi közgyűlésen tárgyalták. Az én álláspontom az volt, hogy

a Matica Szrpszka, a Markovics és a Vojvodina Bank házat kell kisajátítani,

mert az új ucca megnyitása után, annak két oldalán 100—100 méter hosszú front maradna, amelynek értékesítésével fedezni lehetne a kisajátítási költségeket. A kibővített városi tanács 1923. november 19-i közgyűlésén azonban úgy határozott, hogy csak a Markovics házat fogják kisajátítani, a Vojvodina Banktól és a Matica Szrpszkatól pedig bizonyos kártérítést fognak kérni, mert telkeik értéke az új ucca átöröszésével kapcsolatosan emelkedett. Ez a Kraljica Marija ut megnyitásának rövid története.

Most az a kérdés, hogy a Vojvodina Bank volt házának tulajdonosát Tanurdzsics Nikolát terheli-e valami kötelezettség, mert a telek értéke növekedett? Kérdés továbbá, hogy a város a telek értékének emelkedése, vagy más címen kérhet-e anyagi ellenszolgáltatást az új ucca két oldalán levő házak tulajdonosaitól?

Mindkét kérdésre csak negatív választ lehet adni. A telekérték emelkedéséről szóló városi szabályrendelet ugyanis csak 1928 október 20-án lépett életbe.

tehát csak azokra az esetekre vonatkozhat, amelyek életbelépte után adódtak elő. A Kraljica Marija utat azonban már 1927. április elsején nyitották meg, mert akkor kezdtek meg a Markovics ház lebontását. E közmunka befejeztével a szomszédos telkek értéke erősen emelkedett. Akkor azonban még nem volt életben a telekérték emelkedéséről szóló szabályrendelet és így a városnak

nincs joga Tanurdzsics Nikolától az 1928-ban életbelépett telekérték emelkedési illetékről szóló szabályrendelet alapján bármit is követelni. Ez egészen nyilvánvaló. A város ezt csak akkor tehetné meg, hogyha a Markovics házat 1928. után bontotta volna le. Azzal, hogy a volt Markovics házból egy darab falat otthagytott Tanurdzsics Nikola háza mellett, semmiféle jogot nem szerzett magának a város.

A felsőbb hatóságok által is jóváhagyott határozat alapján a volt Markovics ház helyén kellett az új uccát megnyitni. Ilyen irányban meg is változtatták Noviszád város tervrajzát, tehát a város most nem teheti azt meg, hogy az uccát ne nyissa meg, illetve, hogy az ucca megnyitását egyes anyagi természetű feltételektől tegye függővé, amely feltételek a szomszédos telkek tulajdonosait terhelik, mert erre nézve nincs semmiféle jogalapja. A városnak a még meglévő falakat le kell bontania, mert ez együtt jár az ucca megnyitásával, hiszen a Markovics házat közérdekből az ucca megnyitása miatt sajátították ki.

Noviszád városa csak abban az esetben kérhetne telekérték emelkedési illetéket a jelenlegi tulajdonosától Tanurdzsics Nikolától, ha ezt a szabályrendeletet a Markovics ház lebontása előtt hozta volna meg és ha az illetéket akkor telekkönyvileg bekebelezte volna a házra, amely az uccamegnyitás idejében a Vojvodina Bank tulajdona volt.

Ennek a teleknek az értéke akkor emelkedett, amikor az még a Vojvodina Bank tulajdonát képezte, mert a házat, amelyet a bank 800 ezer dinárért vett, Tanurdzsics Nikola nyilvános árverésen 3.5 millió dinárért vette meg, a telek értéke tehát 2.7 millió dinárral emelkedett, ami után a telekérték emelkedési szabályrendelet alapján fél-

ASPIRIN
TABLETTA

a legismertebb szer
MEGFÁZÁS, vala-
fejféjás, fogfájás, vala-
mint reumatikus fáj-
dalmak ellen.

Vásárlásnál kérjen kife-
jezetten eredeti csoma-
golást.

Jugoszláviai képviselet
Jugofac k. d.
Zagreb, Gejeva 32.

BAYER

A hirdetés
S 22.822 az
23. XII 1932.
Apost. lajstromozva

millió dinárt kellene fizetni. Ezt még akkor kellett volna a városnak biztosítani és nem megvárni, amíg azt Tanurdzsics Nikola nyilvános árverésen megveszi. Ugyanez vonatkozik a járda és a kocsút kövezésével járó költségek követelése tekintetében is. A városnak mindezt akkor kellett volna követelnie, amikor a ház még a Vojvodina Bank tulajdonát képezte és nem most, amikor azt Tanurdzsics Nikola nyilvános árverésen megvette.

Dr. Tapavica Györgye ügyvéd.

Március tizenhetedikén Bukarestben értekezletet tartanak a Balkán-konferencia ügyében**A bukaresti értekezleten állapítják meg a Balkán-konferencia helyét és időpontját**

Beográdból jelentik: A Balkán államok kiküldöttei március tizenhetedikén Bukarestben értekezletet tartanak, amelyen meg fognak állapodni abban, hogy az idej Balkán konferenciát hol és mikor fogják megtartani. A bukaresti értekezletre a jugoszláv kor-

mány Jovánovics Vaszilje volt miniszter vezetésével bizottságot küldött ki, amely tegnap este az albán bizottsággal együtt hagyta el Beográdot. A Balkán konferencián a Balkán-államok időszerű kérdéseit fogják megtárgyalni.

Odzsacin őrizetbevétték Trischler Gyula magyarországi főszámánácsost**Az őrizetbevétel okáról még nem adtak ki jelentést**

Szomborból jelentik: Odzsacin tegnap őrizetbevétték és Szomborba szállították Trischler Gyula magyarországi főszámánácsost, Trischler Aladár odzsaci ügyvéd fivérét, aki Magyarországról volt látogatóba Od-

zsacin. Az őrizetbevétel okáról eddig még nem adtak ki jelentést. Trischler Gyula a háboru előtt a megyei számvevőségen teljesített szolgálatot, a háboru után pedig Magyarországra költözött.

A katolikus temetőbe helyezik át a noviszádi kálváriát

A kálvária áthelyezési munkálatait még husvét előtt befejezik

A noviszádi katolikus hitközség, mint ismeretes, nemrégiben kiharcolta a kálvária területét és a tizenkét ház helyét nyilvános árverésen eladta. A katolikus hitközségnek ugyanis az a terve, hogy a kálváriát a katolikus temetőbe helyezze át. A kálvária áthelyezésével kapcsolatosan a Reggeli Újság munkatársa illetékes helyen érdeklődött a kálvária múltját illetően és a következőket sikerült a noviszádi kálvária történetéből megtudnia:

A noviszádi kálvária alapítása az 1840. évre esik. A katolikus hitközség levéltárában ugyanis egy latinnyelvű irást találtak, amelyben Ljubisics István noviszádi lakos a katolikus hitközség elöljáróságától kéri, hogy a kálvárián saját költségén felépített és berendezett kápolnát szenteljék fel.

A kápolna felszentelését 1840-ben el is végezték. Akkoriban a kálvária területe nem a mai területet foglalta magában. Az a terület, amelyet a kálvária ma elfoglal, keskenyebb és hosszabb volt és lenyúlt egészen a városi jödfürdő mostani parkjáig. A területet 1909-ben változtatták meg, amikor is a város elhatározta, hogy a jödfürdő

körül parkot létesít. A város tárgyalásokba boosátkozott a katolikus hitközség elöljáróságával és a megegyezés szerint a hitközség az akkori terület felét a városnak park céljaira engedte át, ezzel szemben azonban a város az akkori kálvária mögött utalt ki ugyanakkora területet a hitközségnek. Ilyenformán a kálvária területe a hosszukás téglalap alak helyett mintegy négyzet alakú területet vett fel.

Ezt a négyzet alakú területet a hitközség tizenkét parcellára osztotta. A terület közepén jelenleg egy zsákuca húzódik végig, amelynek két oldalára házakat építenek a telkek tulajdonosai. Az árverésen 10 telket elkelt és ezeket magánemberek vették meg. Jelenleg még két telket vár eladásra.

A kálvária áthelyezésének terve szerint a stációkat a temető kápolnája körül helyeznék el, míg a kereszt a kápolna elé kerülne.

Az áthelyezési munkálatokat értesülésünk szerint legközelebb megkezdik, úgy, hogy a kálvária áthelyezési munkálataival még husvét előtt elkészülne a noviszádi római katolikus hitközség.

—o—

Nehéz ott vádolni az ügyésznek, ahol a felek békében megegyeztek

Hogyan folyt le és hogy ért véget a noviszádi zsidó hitközség három elöljárója és a Bokor Soma közötti pereskedés

A jeruzsálemi zsidó templom lerombolásának évfordulóján minden évben a zsidó templomokban gyászistentiszteleteket tartanak, melyen világszerte éneklük az ugynevezett Kinoth-fejezeteket. Szokás szerint ezeket a Kinoth fejezeteket nem a templomi funkcionáriusok, hanem a hozzáértő laikusok recitálják, mint az más vallások liturgiája szerint is a templomokban egyes esetekben szokás.

1932 augusztus 11-én reggel 7 órakor a lerombolás évfordulójának napján az ugynevezett Tiso Beavkor Bokor Soma, a noviszádi zsidó hitközség egyik tagja, amint azt a hagyományok és szertartások könyvek előírják, az egyik ugynevezett Kinoth fejezet recitálásába kezdett, mire Krausz Mihály, Zwiebach Adolf és Rosenbluth Samu hitközségi templom felvigyázók a padokat verdesve hozzá rohantak és közbekiabálva „nem engedjük az imádságot recitálni“ felszólitották, hogy hagyja abba az imádságot.

Krausz Mihály ezután a buzgó imádkozó kezéből kitépte az imakönyvet.

Erre Bokor Soma nem akarva további feltűnést kelteni, a béke és rend kedvéért azonnal elhagyta a templomot. Tekintettel arra, hogy a fenti eljárás öt ugy személyében közvetlenül megsértette, mint az istentisztelet zavartalan lefolyását megakadályozta. Dr. Kerényi Dezső noviszádi ügyvéd által a járásbírósnál büntető feljelentést tett a három személy ellen becsületsértés és az istentisztelet megzavarása vétségével vádolva őket.

A feljelentő, nem akarva a helyzetet azonnal kielezni, összes

bizonyítékait nem mutatta be a büntető feljelentésben, sem pedig nem hivatkozott azokra a szabályokra, amelyekből közvetlen következik, hogy a Kinoth fejezetek recitálása hagyományos szokás, sőt vallási szertartási szabály.

Azonban óvatosságból előre beszerelte a szubotícai, szombori és sztaribecsei zsidó hitközségek írásbeli véleményét, melyek mind

egyöntetűen igazolják, hogy szokásban van a Kinoth fejezetek recitálása laikusok által is, sőt a recitálással egyes tagokat megtisztelnék.

A bíróság ebben az ügyben első tárgyalását 1933 február 7-re tűzte ki Visnyevszki Gabrielo

büntető bíró vezetésével. A vádlottak nem óhajtván a büntető bíróság előtt a büntető felelősségrevonás kapcsán védekezni, a hitközség közbenjárását kérték, amely 1933 február 2-i keletű levelével felkérte dr. Ciprisz Oszkár noviszádi ügyvédet, közölje Bokor Somával azt, hogy a három hitközségi elöljárónak nem volt szándékában Bokort személyes becsületében megtámadni. Dr. Ciprisz kikérte Bokor ügyvédjének dr. Kerényinek hozzájárulását, hogy Bokorral közvetlenül tárgyalhasson a béke érdekében, amihez dr. Kerényi készségesen hozzájárult. A fentemlített levél közlése után Bokor Soma kijelentette, hogy ennek a levélnek a tartalmával nem elégszik meg, hanem azt kívánja, hogy istentiszteletet megzavaró és az öt megsértő elöljárók a levélben foglaltakat a noviszádi zsidó hitközség főbbjeja dr. Kiss Henrik előtt előszóval ismételjék meg. Február 6-án délután 5 órakor

ténylegesen megtörtént a főbbje előtt a perlekedő felek találkozása, amelyen a pereskedő feleken kívül dr. Ciprisz Oszkár és Frank Gyula hitközségi elnök is jelen voltak. A három elöljáró ekkor kijelentette, hogy nem volt szándékában személyes becsületében megbántani Bokor Somát.

Erre Bokor kijelentette, hogy nem bosszuálló természetű ember és megbocsájt.

Tekintettel arra, hogy ügyfelének elégtételt szerzett, dr. Kerényi Dezső a február 7-i bírósági tárgyaláson a becsületsértés miatti vádat és templomi rendzavarás miatti büntető indítványt visszavonta. Kijelentette, hogy öt tovább az ügy nem érdekli a felek között létrejött békés megoldás folytán. Tekintettel azonban arra, hogy a templomi rend megzavarása a Btk. 162. és 163. paragrafus értelmében hivatalból üldözendő büncselekmény,

a járásbírósnál tárgyaláson jelenlevő ügyészi megbízott a vádindítvány visszavonása után sem ejtette el a vádat, hanem azt hivatali kötelességből átvette és mivel a vádlottak és tanuk egy része nem jelent meg a tárgyaláson, kérte azok karhatalommal való előállítását.

Az újabb tárgyalást azután a bíróság március 7-re tűzte ki. A tárgyaláson vádlóként már nem Bokor Soma, hanem a királyi ügyész megbízottja

szerepelt és így a feljelentő által beszerzett bizonyítékok és szertartási könyvek sem felmutatásra, sem szóba nem kerültek.

A bíróság a tárgyaláson kihallgatta a vádlottakat, akiknek vallomásából az a tényállás tárult a bíróság elé, hogy Krausz Mihály az augusztus 11-ét megelőző napon Bokor Somát felkereste a lakásán és felkérte, hogy álljon el a Kinoth fejezetek recitálásától. Ezt avval indokolta, hogy az elöljáróság határozata folytán a noviszádi zsidó hitközségben nem engedélyezik a fejezetek hangos éneklését. Bokor válaszában kijelentette, hogy e kérdés tekintetében az elöljárósági határozatot tudomásul nem veheti, mivel a Kinoth fejezetek recitálását az elöljáróság meg nem tiltatja, lévén az vallási szabály és hagyományos szokás. Ilyen előzmények után a vádlottak jogosítva érezték magukat, hogy erőlesen lépjenek közbe.

Dr. Ciprisz Oszkár, mint a vádlottak védője, hivatkozott a noviszádi zsidó hitközség alapszabályainak egyes pontjaira és különösen arra, hogy imák hangos előadása csakis a hitközségi funkcionáriusok jogát képezi. A tárgyaláson hallgatóként jelen volt dr. Kerényi Dezső tekintettel arra, hogy a vádindítványt már visszavonta, a védelemre egy szóval sem reflektált, arra semmiféle nyilatkozatot nem adott, hanem az ügyészi megbízott kérte minden támasz nélkül a vádlottak megbüntetését. A bíróság felmentő ítéletet hozott és így mégis csak büntetés nélkül ért véget az ügyészesség közbelépésével meghosszabbított békés megegyezés véglegesítése.

Holnap este tartja első előadását a beogradi Nemzeti Színház

A Noviszádon vendégszereplő beogradi Nemzeti Színház drámai együttese holnap este a Habag nagytermében Jaques Deval francia vígjátékíró világsikerű aratott „Kisasszony című drabját mutatja be.

Szombat este a Szloboda nagytermében Nusics Branislav „Mister Dollár“ című vígjátékát adják elő. Jegyek 5—32 dináros árban a Szloboda könyvkereskedésben és a Lipkovic trafikban kaphatók.

Pénztárnnyitás mindkét napon 6 órakor a Habag, illetve a Szloboda pénztáránál. Az előadást az Ingenyenyer egyesület rendezti.

Még nem nyitják meg a csődöt a szubotícai Goldmann-bank ellen

Sporer Sándor szubotícai malmos dr. Dohány Gyula noviszádi ügyvéd által kérte a szubotícai törvényszéket, hogy nyissa meg a csődöt a Goldmann bank ellen. A szubotícai törvényszék addig nem teljesítheti az előterjesztést, amíg a noviszádi felelővíteli bíróságról az iratok vissza nem érkeznek Szubotícára.

Ittas vendégek összeverekedtek a noviszádi „Pancvropa“ vendéglőben

Több vendég és egy rendőr súlyosan megsebesült

Hétfőn este 8 óra tájban a noviszádi Pancvropa vendéglőben, amely Buzda Mika vendéglős tulajdona, ittas vendégek véres verekedést rendeztek.

A verekedés alkalmával többen súlyosan megsebesültek és Erd. vik Milenko rendőrt, aki a verekedőket szét akarta választani, egy szódásüveggel fejbevágták.

A súlyosabban sérülteket dr. Cseremov Gyorgye tisztiorvos részesítette első segélyben, míg a könnyebben sérültek elmenekültek. A verekedők ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Szubotícai földbirtokosok figyelmébe. A szubotícai polgármesteri hivatal felhívja mindazokat a földbirtokosokat, akiknek az ugarokon van földjük és külön mezőirt tartanak, hogy regisztrálás céljából május elsején jelentkezzenek Ivkovic Ivan-déics Lázár rendőrkapitánynál.

A költségvetés tegnapi tárgyalásán Metikos képviselő határozott állásfoglalást követelt a kormánytól a punktációk ellen

A képviselőház tegnap délelőtt 9 órakor folytatta ülését. A kormány tagjai közül Szrskics Milán miniszterelnök és Hanzseka Lavoszlav testnevelésügyi miniszter vettek részt az ülésen. Az ülés kezdetén alig néhány képviselő volt az ülésteremben, később azután az ülésterem fokozatosan megtelt.

Napirend előtt Metikos Milán képviselő interpellációt intézett a közlekedési miniszterhez annak a 20 millió dináros betegsegélyző és nyugdíjalapnak elköltése ügyében, amelyet a Rečna Plovidba használt fel.

Az interpelláció elhangzása után Metikos Milán dr. a jugoszláv nemzeti klub nevében szólalt fel és élesen bírálta a kormány munkáját. Hosszasan foglalkozott az ugynevezett punktációkkal, amelyek nemcsak a parlamenten kívül, hanem véleménye szerint a képviselőházban és a szenátusban is jelentősek. „Mindannyian azt vártuk — mondja Metikos —, hogy a kormány nyílt véleményt ad és eljárást indít a punktációk ügyében.” Hiszi, hogy a punktációk az okai annak, hogy nem kaptuk meg hamarabb a költségvetést. A punktációkban bizonyos politikai háttérrel lát, ismerteti Macseknak a Petit Parisienne-ben tett nyilatkozatát, Davidovics Ljuba levelét, majd a földművelés-

pártnak a punktációk ügyében adott véleményét.

Cs.ics Sztepan, a következő felszólaló a pénzügyi bizottság többségi véleményét magáévá teszi és nagy szakértelemmel tárgyalja. Grjes Vaszilije kifogásolja, hogy a költségvetést nem terjesztették elő idejére. A szabad sajtóról, a polgári és egyéni szabadságról beszél és kijelenti, hogy a szabadság úgy egyeseknek, mint az egésznek használ. Dr. Leusics Gyura a Preka-féle nemzeti klub nevében szólal fel és bírálja a költségvetést. Kijelenti, hogy a költségvetés nélkülözzi a pontosságot és a realitást. A költségvetés nem vet számot a nép legfontosabb szükségleteiről és ellene szavaz.

Az elnök ezután berekeszti az ülést és folytatást délután négy órára tűzte ki.

A délutáni ülésen az első szónok Greizel Karel szlovén képviselő, aki a kartellek ellen foglal állást. Majd dr. Setyerov Szlavko szólal fel. Kijelenti, hogy a költségvetésben a kiadások tételei a lehető legpontosabbak, azonban a bevételek tekintetében nincs meg teljesen a határozottság. A deficit legalább 8-900 millió dinár lesz — mondja Nyilán kijelenti, hogy a bevételek összege nem fogja meghaladni a 9 és fél milliárdot.

Oriási érdeklődés mellett tartották meg Topolán a kántorválasztást

Hoffmann Károly volt topolai tanítót választották meg főkántorra

Topoláról jelentik: Oriási érdeklődés mellett tartották meg tegnap a katolikus főkántor választását. Ezekre menő tömeg ünnepi hangulatban várta a választás eredményét. Hetekkel ezelőtt heves korteskedés indult meg a jelöltek érdekében. Összesen tizen pályáztak a topolai főkántori állásra, ezek közül komoly kilátása háromnak volt, Hoffmann Károly volt topolai tanítónak, Fetter Imre sztáribecseji alsóvárosi kántornak, a kiváló jugoszláviai magyar írónak és Benecsik (Arva) Jánosnak. A választáson negyvennégy hitközségi képviselőtestületi tag vett részt. A szavazás a zárdában folyt le, Barys Viktor plébános elnökle mellett. A szavazás befejeztével az elnök plébános kihirdette az eredményt, amely szerint Hoffmann Károly 22, Fetter Imre 15, Benecsik Arva János pedig 7 szavazatot kapott. Így Hoffmann Károly volt tanítót nyilvánították ki megválasztott főkántornak.

Hétlőn folytatja a szuboticei törvényszék a martonosi véres verekedés főtárgyalását

A szuboticei törvényszéken Szubotics Sztahinja büntető bíró tegnap délelőtt folytatta a halálos kimenetelű martonosi verekedés bűnyüének főtárgyalását. A tegnapi tárgyaláson a tanukat hallgatta ki a bíróság. Gulyás Erzsébet huszonkét éves martonosi leány, a meggyilkolt Gulyás János nővére tett vallomást és előadta, hogy fivére elmondta, hogy nem Szécsi Konrád, hanem Nagy János szurhatta meg, mert verekedés közben Nagy állt legközelebb hozzá. Szegyi Illés 23 éves földműves, aki földtanuja volt a haldokló kijelentésének, ugyan úgy vallott, mint Gulyás Erzsébet.

Mészáros Mihály 22 éves napszámos tanukihallgatásánál érdekes incidens történt. Mészáros kijelentette, hogy visszavonja a vizsgálóbíró előtt tett vallomást, mert Szécsi édesapja öt napi napszámot ígért neki, ha az igazat vallja. A tanu az elnök kereszt-kérdéseire

beismeri, hogy a vizsgálóbíró előtt hamis vallomást tett.

Varga Petar államügyész kéri a bíróságot, hogy foglalja le a jegyzőkönyvbe a tanu beismerését, továbbá hamis tanuzás miatt helyezzék elzetes letartóztatásba Mészá-

rost, mert eljárást indít ellene.

Szubotics elnök intézkedésére fogházórt szolítanak elő, mire Mészáros könnyezve kezdi kérlelni a bíróságot, hogy ne tartóztassák le.

Végül beismeri, hogy az a vallomása felel meg a valóságnak, amit első ízben tett a vizsgálóbíró előtt, a tárgyaláson pedig azért akarta megmáskítani vallomását, mert Nagy János és Nagy Illés, akik szintén részt vettek a verekedésben, azzal fenyegették meg, hogy megverik, ha ellenük vall. A vádlottak megfélemlítették és többször is megfenyegették, ő pedig félt tőlük, mert a Nagy fivéreket veszedelmes verekedőknek ismerik Martonoson.

Hosszas rábeszélés után a tanu előadta, hogy Nagy János előre készült a verekedésre és kijelentette, hogy meg fogja verni Szécsit. A verekedés alatt a kocsmában tartózkodott és látta, amikor Nagy Illés arcul ütötte Szécsit. A bíróság szembesíti a tanut a vádlottakkal, a szembesítések azonban eredménytelenek maradnak. Varga Péter vallomása után az államügyész bejelentette, hogy nem kívánja a tanu letartóztatását, de ezzel szemben viszont indítványozza, hogy a hét szabadlábon védekező vádlottat tartóztassa le a bíróság, mivel beigazolódtott, hogy azok hamis tanuzásra akarják kényszeríteni a verekedés szemtanúit.

Temesvári Annus hallotta a kocsmában, amikor Nagy János azt mondta Szávai Györgynek, hogy Gulásék ma nem mennek el élve. Özvegy Gulásné vallomásában elmondja, hogy amikor fiát hazahozták az azt mondta, hogy Nagy János szurta meg. Balázs Piri János látta, mikor Nagy János háromszor fejbeütötte Gulást. A bíróság több tanu kihallgatása után a tárgyalás folytatást hétfő délelőttre tűzte ki.

51 halottja van egy mexikói moztűznek

Mexiko Cityből jelentik: Achuscatlan városában borzalmas moztűz pusztított. A magasfeszültségű áramvezeték összeköttetésbe került az erkély fémrácsával, aminek következtében rövidzárlat támadt. A fémrácsra támaszkodó 20 mozilátogató azonnal meghalt. A tűz folytán támadt pánikban a közönség eszeveszetteen menekült az égő moziból. A tolongásban 31 nőt és gyermeket összetapostak, úgy hogy a moztűznek 51 halálos áldozata van.

Vékony női aranygyűrűt találtak Noviszádon a Prerji Petra uccában. Igazolt tulajdonosa átveheti a Reggeli Újság szerkesztőségében.

Hírek

Elhangzott az ítélet Dr. Pernar és társai ügyében

Beográdból jelentik: Az államvédelmi bíróság tegnap délelőtt fél 12 órakor hirdette ki ítéletét dr. Pernar Iván és társai ügyében. A bíróság dr. Pernar Ivánt egy évi börtönbüntetésre, Kemfelja Gyurát másfélévi börtönre, Kosutics Viktort 10 hónapi, Baszarics Petart pedig 8 hónapi börtönbüntetésre ítélte, a többi vádlottat pedig bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítéletbe az államvédelmi bíróság beszámítja a vizsgálati fogságot.

Véres összeütközés Németországban három halottal

Elbingben a kommunisták megtámadták a felvonuló nemzeti szocialistákat, mire általános lövöldözés keletkezett. A rendőrség a nemzeti szocialisták segítségére sietett és sikerült éjjelre helyreállítani a rendet. A lövöldözésnek három halálos áldozata van.

A szocialista lapok megjelenésének tilalmi idejét két héttel meghosszabbították.

Hetvenötmillió dollár kárt okozott a californiai földrengés

Los Angelesből jelentik, hogy ottani időszámítás szerint tegnap 11 óra 30 perc kor újabb földrengést éreztek. Péntek óta harmincegy földrengés volt Los Angelesben.

A tegnapi földmozgás nem okozott kárt A californiai földrengés által okozott anyagi kárt 75 millió dollárra becsülik.

— Szép idő várható. Tegnap az egész ország területén szép idő volt. Noviszádon délelőtt 15 fokot mutatott a hőmérő. A meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is szép idő várható hőemelkedéssel.

— A noviszádi római katolikus nagyterem szokásos teadélutánját csütörtök délután öt órai kezdettel tartja meg a beltéri Katolikus kör nagytermében.

— Zsidó előadás Noviszádon. A szentait ortodox talmudisták szombaton és vasárnap nagyteremű jiddisch előadást rendeztek Szentán. A siker arra készítette az előadókat, hogy a darabot, amelyet jiddisch nyelven adtak elő, Noviszádon is bemutassák. A hat felvonásos vigjáték a régi zsidók életéből meríti tárgyát és külön érdekessége az, hogy a női szerepeket is férfiak adják. A noviszádi előadás vasárnap este 8 órai kezdettel lesz megtartva a zsidó hitközség nagytermében. Az előadást a noviszádi zsidó aggok és árvákhoz vezetőségének protektorátusa mellett tartják meg.

— Füzöket, molitárokat méret szerint legolcsóbban készít: Fischer és Fia, Noviszád.

— A szuboticei közigazgatási bizottság ülése. Szubotica város közigazgatási bizottsága Vukics Franjo polgármesterhelyettes elnökle alatt ülést tartott. A bizottság megválasztotta a fegyelmi választmányt, amelynek tagjai a következők: dr. Ivkovic Ivandécs Mirkó képviselő, dr. Manojlovics Vladislav és dr. Miladinovics Rada közjegyzők és Presics Kálmán, az ipartestület elnöke. Helyettesek Vujics Milan ügyvéd és Mihajlovics Sztanisa görögkeleti lelkész. A fegyelmi választmány azonnal megkezdte több tisztviselő fegyelmi ügyének tárgyalását, így Ivkovic Ivandécs József fogyasztási adóhivatali szemléző ügyét is. Ebben az ügyben azonban nem hoztak döntést és az iratokat visszatették a polgármesterhez.

— Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szividegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullet esetén a természetes „Ferenc lözele” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

VRBASZI HIREK

A vrbászi római katolikus templom déli-keleti ujjá szervezték. A dalárda ötven tagú zenekart alakított, mely az istentiszteleteken fog közrejelenni. A Cecilia dalárda vezetője Léh Pál kántortanító. A vrbász-kucurai egyesített ipartestület vasárnap folytatólagos közgyűlést tartott, amelyen tárgyalták a beérkezett indítványokat. Ezután elhatározták, hogy a választásokat nem semmisítik meg, hanem megvárják az iparkamara erre vonatkozó döntését. Ugyanis, mint ismeretes, az ellenzék megfélembreztette a február 26-án megtartott vezetőségi választásokat, azzal az indoklással, hogy az nem a törvényben előírt módon folyt le. A közgyűlésen nem sikerült az ellentéteket áthidalni, az ellenzék ragaszkodik az új választásokhoz s így valószínű, hogy a kamara megsemmisíti a közgyűlés határozatait. Az ipartestületi bérlőnek évi 3000 dinárral leszállítják a bérletet. — Tittl György római katolikus plébános bevezette a kereszttűi ájtatosságok megtartását, ami eddig Vrbászon még nem volt.

—o—

SZTARAKANIZSAI HIREK

A városi tanács elhatározta, hogy a most jóváhagyott városi illetékek leróására bélyegeket nyomtat. A bélyegeken a városháza képe látható. A rajzot Ryabov Ivan készítette és azokat több értékben és színben nyomtatják. — Az összes lótulajdonosok kötelesek lovaikat a városgazdai hivatalnál bejelenteni. — A legelőadót minden sertés és birka-tulajdonos köteles azonnal bejelentni. — Az iparos olvasókör és a dalárda március 19-én, 26-án és április 2-án az iparosotthonban ingyenes kulturelőadásokat rendez. — Az oromhegyesi hitközség a templom külső bemeszelésére pályázatot írt ki. — A szombat esti Purim-bál nagyszerűen sikerült, a nagyszámu közönséget számos meglepetés szórakoztatta. A Miszter választást Tanaszijevis Száva rendőrkapitány nyerte meg. A kólót legszebben Szaghmeiszter Zorica, a csárdást Török Pirocska, a tangót a Fischer Ella-Friedmann Alfréd pár táncolta, mint nyertesek.

—o—

— Kulturest a noviszádi epresuceai katolikus olvasókörben. Az epresuceai katolikus olvasókör vasárnap este 6 órai kezdettel kulturestet rendez, amelynek keretében dr. Vilt Vilmos főorvos egészségügyi előadást tart.

— Kinevezés. Beeskerekről jelentik: Horváth Istvánt, a beeskereki Első Horvát Takarékpénztár főtitkárát, a zagrebi igazgatóság a bácskai fiókok helyettes igazgatójává nevezte ki.

— A beeskereki újoncok jelentkezése. Beeskerekről jelentik: A beeskereki városi katonai ügyosztály felhívja az 1902-ben, valamint az 1907, 1908, 1909, 1910, 1911 és 1912-ben született, ideiglenesen alkalmatlanoknak talált katonaköteleseket, valamint az 1913-ban született katonaköteles rokrutajelöltek közül azokat, akik nem Beeskereken születtek, de Beeskereken laknak, hogy soroztatásuk ügyében a legrovidebb időn belül keressék fel a városi katonai ügyosztályt (2. számú szoba) vagy a beeskereki kerületi parancsnokságot.

— Rémület és nevetés. Erről közöl rendkívül érdekes cikket a Délbáb új száma, amely gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, filmrportokat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot, rengeteg színházi pletykát, rádióhírt, rejtvényrovatot, 120 képet és még sok más érdekességet talál az olvasó a 84 oldalas Délbábban Ára 4— dinár

— Egy évre ítélték, mert rálőtt szomszédasszonyára. Beeskerekről jelentik: A beeskereki törvényszék ötös büntetőtanácsa tegnap tárgyalta Kabók Juliska 34 éves beeskereki varrónő bűnperét. Az asszonyt gyilkossági kísérlettel vádolták, mert 1931 április 22-én az uccán megleste Palatinus Ilona nevű szomszédasszonyát, akivel régóta haragban volt és közvetlen közletről rálőtt, de nem találta el. A vádlott tagadta a tettet, azonban a kihallgatott tanúk vallomása bebiztosította a vádat és a bíróság Kabók Juliskát egy évi börtönrre ítélté.

— A vér ifrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.

Március 19-én Katoikus Olvasókörben, Dudarszka u. 18., vasárnap délután 6 órai kezdettel **kulturelőadás** Dr. VILT VILMOS egészségügyi előadása filmmel, szavlatokkal, ének- és zeneszámokkal Belépti díj nincs

Frissen csapolt sör várja a kiszáradt torku amerikánusokat

Egy-két napon belül megkezdődik a sörgyártás az Egyesült Államok területén

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök üzenetet küldött a kongresszusnak és felhívta a szesztilalom mielőbbi feloldására. Az erről szóló törvényjavaslat megszövegezése oly módon történjék, hogy ne sértse a különböző államok jogait.

A demokrata párt a javaslatot már megszövegezte és még ma a kongresszus elé terjeszti.

A javaslat elfogadása bizonyosra vehető.

hiszen a szesztilalom megszüntetésétől évi százmillió dollár adójövedelmet remélnek. Egyelőre csak a esékély alkoholtartalmu sör kimérését engedik meg, melynek adója öt dollár hektonként.

Erdekes, hogy a nagyobb sörgyárak már is óriási reklámmal hirdetik, hogy a szesztilalmi törvény eltörlése után 12 órával a közönség az Egyesült Államok valamennyi vendéglőjében rendelhet a gyár frissen csapolt söréből.

— Hallgassunk-e más tanácsára? Erre a kérdésre válaszol Kálmán András debreceni tisztviselő, aki háromszor kért tanácsot Tolnai Világlapjától és mind a háromszor jól járt. „Megmentették kis gyermekem életét — írja levelében — elkerültem az anyagi romlást és visszaadták életkedvem”. Erdekes, hogy Tolnai Világlapja hetenként több ezer kérdzősködőnek ad felvilágosítást, tanácsot és a szerkesztőségben hat szakember válaszol az érdeklődőknek.

— Nádlopásért 3—3 havi szigorított fogházra ítélték nyole ludasi legényt. A szuboticaai törvényszéken Boszki Ivó tanácselnök hármias bírői tanácsa tegnap ítélezett Berkes Péter 28 éves ludasi földműves és tizenegy vádlott-társa ügyében. A tizenkét ludasi földművest azzal vádolja az ügyesség, hogy ellopták a nádat Szubotica város ludasi területéről. A vádlottak azzal védekeztek, hogy a nyomor kényszerítette őket a lopásra. A bíróság bűnösnek mondta ki őket lopás vétségében és a nyole vádlottat három-három havi szigorított fogházra, hármát hét-hét napi fogházra, kettőt pedig dorgálásra ítélt. Az ítélet végrehajtását két évre felfüggesztette a bíróság.

— Farkas Mór, Novisad, Kr. Petra u. 27. Angol szöveteim a legnagyobb választékban megérkeztek. Elsőrangú szabás és kivitel. Szolid árak.

— A volt Szent István temetkezési egyesület 70. közgyűlése. A szuboticaai Harmadik Temetkezési Egyesület (volt Szent István) vezetősége értesíti tagjait, hogy április 2-án délelőtt fél kilenc órakon rendes évi közgyűlést tart a volt Hungária vendéglő kerthelyiségében. A gyűlést határozatképtelenség esetén egy órával később tartják meg.

— A szakácsnő és a táncosnő nézeteltérése — avagy tányér, mint harci eszköz. Hétfőn este Noviszádon a Szlávnics-féle vendéglőben Jovánovics Bozsana szakácsnő és Szokolovics Náda táncosnő között nézeteltérésre került a sor. A vita a konyhában játszódott le és a harcias szakácsnő egy tányérral úgy ütötte fejbe a táncosnőt, hogy a mentőknek kellett kórházba szállítani. Mind kettőjük ellen megindították az eljárást.

BUDAPEST Svábhegyi Szanatórium 375 Speciális kezeléseik, speciális berendezések **asthma migrén szénalázás** betegek részére.

— Gyomor-, bél- és anyagcserebetegségeknél a természetes „Ferenc József” keserűviz az emésztőszervek működését hathatósan előmozdítja s így megkönnyíti, hogy a tápláló anyagok a vérbe kerüljenek. Orvosi szakvélemények hangsúlyozzák, hogy a Ferenc József viz különösen ül. életmódnál igen hasznos gyomor- és bélszabályozó szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható

— A balta mint argumentum. Szomborból jelentik: Jankovics Jozsip bácsmonostori gazdálkodó tegnap összeveszett Milosevics Petár gazdálkodóval. Veszekedés közben Jankovics baltát ragadott és agyonverte Milosevicsot. Jankovicsot a csendőrség tette elkövetése után letartóztatta. A szombori törvényszékről bizottság szállott ki a helyszínére, hogy a boncolást megújtsa és a vizsgálatot elvégezze.

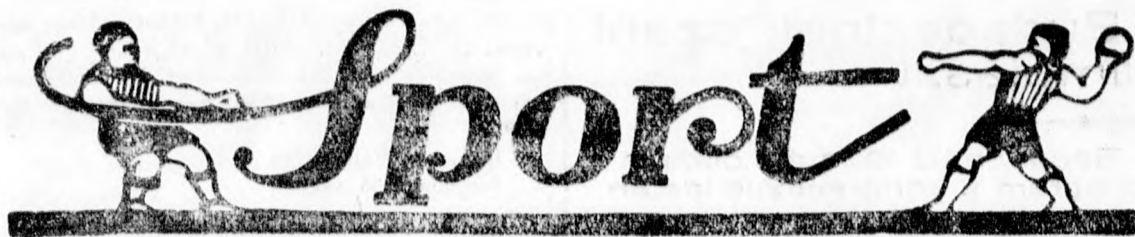
— Tíz napi elzárás vesztegetési kísérlet ért. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék tegnap vonta felelősségre hivatalos egyén megvesztegetési kísérletért Matariacs Jozsip szombori gazdát, akit azzal vádolnak, hogy 1930 decemberében 200 dinárt adott Gorenics Nándornak, a fogyasztási adóhivatal ellenőrének azzal, hogy hatvanhét liter bor eltitkolásáért ne jelentse fel. A tanúk kihallgatása után a bíróság Matariacsot 10 napi elzárásra és 600 dinár pénzbüntetésre ítélté.

— A rendőrség letartóztatta két csavargót. A noviszádi rendőrség tegnap letartóztatta Balog Ferenc péksegédet és Vilesevics Ibrahim napszámost csavargásért és tiltott visszatérésért.

— Kéménytűz Noviszádon. Hétfőn délután 2 órakor a Temerini ucca 8. számú házban kéménytűz ütött ki. Az idejében előhívott tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálni, úgy hogy az nem okozott nagyobb kárt.

— Működnek a fehéreneműtolvajok Noviszádon. A noviszádi rendőrségen özv. Klug Lajosné jelentette, hogy ismeretlen tettesek Kraljevicsa Gyorgya ucca 7. számú házának udvarából a ruhaszárító kötélről mintegy 600 dinár értékű női fehéreneműt loptak. A rendőrség az ismeretlen fehéreneműtolvajok ellen megindította a nyomozást.

— LYSOFORM CSAK EREDETI ÜVEGBEN VALÓDI. KIMERVE HASZONTALAN HAMISÍT. VANY.

Vasárnap kezdődik a tavaszi bajnoki szezon a szuboticaival szövetségben

Mint minden évben, úgy most is nagy érdeklődés előzi meg a futballbajnokság második fordulóját, a tavaszi szezont. De most, évekig tartó hanyatlás után, sokkal kedvezőbb kilátással indul a versengés. Pihent erővel, új játékosanyaggal és nagy reménykedésekkel indulnak a csapatok, s ha az előzmények nem esznek, akkor a szuboticaival pályákon ismét nagy harcok lesznek a bajnokság elnyeréséért.

A helyzet teljesen bizonytalan. Az élen haladó csapatok közül egyik sem láthatja bebiztosítva magának a bajnokság első helyét. Ali ez főképpen az őszi bajnokság első helyezettjére, a Bácskára, amely csak egy ponttal vezet a második helyen levő Zsak előtt. Ha számításba vesszük, hogy míg a Bácska egész télen pihent, addig a Zsak nemzetközi és városközi mérkőzésekkel feljavította a csapat kon-

dióit, akkor — ha a véletlen közbe nem jön — a Bácska első helyét sokban veszélyeztetheti a kitérő formában levő vasutas együttes. A harmadik helyet elért Villanytelep már csak közvetve szólhat az első helyezéshez. A telepi gárda a feljavult Kopasszal és a felgyógyult Piszaniccsal sokat erősödött és nagy reményeket dőlhet porba. A harisnyagyáriak szépen felküzdötték magukat a negyedik helyre, de a tavaszi szezonban aligha lesz ilyen kedvező helyezésre kilátás. A többi csapatok közül az SzMTC, a szeszélyes Sport és a fiatal erőkből álló újszülött Szand okozhat meglepetéseket.

A 19-iki bajnoki futballbemutatón lényegesen mérkőzés lesz. Az SzMTC a FAKO-val, a Sport a Bácskával és a Villanytelep a Konkordiával veszi fel a küzdelmet.

Futball, birkózás és asztali tenisz a temesvári kirándulás programján

A Hakoah birkózói és a Fako asztali teniszezői Temesváron

A szuboticaival Temesvári kirándulása alkalmat ad a Hakoah birkózóinak és a FAKO asztali teniszezőinek városközi mérkőzés megtartására. A Temesvári AC birkózó és asztali teniszzakosztálya megkeresést intézett a szuboticaival Hakoah birkózó és a FAKO asztali teniszzakosztályának vezetőségé-

hez március 19-én városközi mérkőzés megtartására.

A tárgyalások kedvező mederben folynak, s így minden remény meg van arra, hogy a temesvári kirándulóknak gazdag sportprogramban lesz részük.

A noviszádi Makkabi Odzsacin

A noviszádi Makkabi vasárnap Odzsacin vendégszerepel, ahol az OSC vendége lesz. A vasárnapi mérkőzés elé Odzsacin nagy érdeklődéssel tekintenek, mert a papírforma szerint a Makkabinak kellene 1 góllal győznie az OSC ellen. Vasárnap ugyanis a Makkabi nagyszerű játék után 3:2 (2:0) arányban verte az első osztályú serleggyőztes Postás AK-ot. Az OSC pedig 3:1-re a palánkai Szlogát. A múlt vasárnap viszont a PAK verte Palánkán a Szlogát 3:1-re. A papírforma tehát 1 gólos pluszt mutat a Makkabi javára. Annyi bizonyos, hogy a vasárnapi mérkőzés nagy küzdelmet fog eredményezni.

—o—

Új futballpálya épül Noviszádon

A noviszádi Trgovacski és a Rapid rövidesen megkezdik kórházmögötti új pályájának építését. Háromszáz személyre szolgáló fedett ülőhelyet építenek, azonkívül irodát, öltözőhelyiségeket, tussolót. Ha az időjárás megengedi a bajnoki mérkőzéseket már az új pályán rendezik. A két egyesület a megszünt UTK régi pályáját kapta meg.

—o—

Sztaribecseji:

Bácskogradistek AK—Jadran 6:2 (4:0)

Szükségbíró: Róth G. Barátságos

A BAK megérdemelte a győzelmet, mert egész mérkőzés alatt fölényben volt. A Jadran védelme és haltsora nem bírt megbirkózni a lürge és összjátékra törekvő BAK esatárokkal. A mérkőzés második felében a Jadran védelme kissé súlyosan játszik, emiatt sokszor percekre megakadt a játék.

—o—

Panesevo: Bánát—Spárta 6:0 (3:0). 1. osztályú bajnoki. A Spárta katasztrófális veresége nagy meglepetés.

Pünkösdkor jublál a Csantaviri AK

A CsAK legutóbbi ülésén méltatták az egyesület volt elnökének Gajkovic Gyéno községi jegyzőnek érdemeit, akit nemrég Szekácsra helyeztek át. Egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak meg a volt elnöknek. Elhatározta az egyesület, hogy pünkösdkor jubiláris ünnepélyt rendez, melynek programját később állapítják meg.

—o—

Kikindán is fellendül az atlétikai élet

A kikindai Szloga atlétikai szakosztálya, hosszabb kényszerpihenő után, ismét megkezdte működését. A napokban megtartott közgyűlés után ugyanis többen jelentkeztek atlétikai tréningekre. Értesítéseink szerint a régebbi ismert atléták közül szintén a Szloga színeiben treníroznak: Neducsin Bátor, a kiváló sprinter, Hirschenberger István, a becskeréki távolugró, akinek legutóbbi budapesti eredményei (6.60 méter) jó formájáról tanuskodnak, Tangl István 800 és 1500 méteres távfutó, valamint dr. Beer Reinhold súlydó és diszkoszvető is. Minden remény megvan arra, hogy a Dunabánság atlétikai versenyein Kikinda sok atlétával képviselheti magát.

—o—

Összeállították a Csehszlovákia ellen szereplő magyar válogatottat

Budapestről jelentik: Magyarország válogatott csapata vasárnap Csehszlovákia együttesével barátságos mérkőzést játszik Budapesten. A magyar válogatott összeállítása: Szabó, Korányi, Bíró, Baráthy, Sárosy, Lázár, Markos, Cseh II, Teleki, Turay, Serényi, tartalékok: Fábian, Szendrő, Toldi.

A vasárnapi budapesti mérkőzéssel egyidejűleg a Csikók Prágában mérkőznek a csehszlovák második garnitúrával. A magyar csapat összeállítása: Háda, Szemeré, Kocsis, Lika, Mooré, Szalay, Fenyvessy, Vincze, Javor, Toldi, Tunyogi.

Március 19-én futják le Zagreb mezeli futó bajnokságát a Miramaren

HASK nyerte a zagrebi mezeli futó versenyt

Vasárnap rendezték Zagrebban az első cross country versenyt, melyen a Makkabi kivételével az összes klubok résztvettek. A vasárnapi verseny mintegy erőpróba volt a most vasárnap eldöntésre kerülő bajnoki küzdelemre, amelyet 10.000 méteres távon bonyolítanak le a zagrebi Moto Klub nagyszerű „Miramare” pályáján. Eredmények: 1. HASK 20:35 perc (Tuesan, Pricsan, Neferovics, Janekovics) 2. Marathon 21:00 perc (Koren, Zemljak, Stanislav, Zsinerlin). 3. Concordia 21:05 perc (Predanics, Sindelar, Lesan, Evics). 4. ZASK.

—o—

Csarmann nyerte a jugoszláv szlalom bajnokságot

Ratece-Planicáról jelentik: Vasárnap rendezte a jugoszláv szövetség a szlalom bajnokságot, melynek részletes eredménye a következő: 1. Csarmann Frenk (Trzsics) 2:24.6 perc. 2. Praecek Csiril (Skala Jes) 2:28 perc. 3. Jelen Fritz Celje 2:28.6 perc. Jakopies Albin a 22. lett.

—o—

7,572.000 csehszlovák bevétel volt 1932-ben a Szlávianak

A prágai Szlavia úgy látszik nem igen érzi a világválságát. A napokban jelent meg az egyesület 1932. évi zárszámadása, amely szerint a bevétel 1932-ben 7.6 millió csehszlovákia volt. Ebből maga a futballszakosztály 1.548.000 koronát profitált. A játékosok fizetése 547.000 csehszlovákia volt, míg adó címén 481.000 koronát fizetett a Szlavia. Hogy csinálják? Tessék egy példa. Áprilisban Londonban szeretne játszani a Szlavia és egy mérkőzésért csak 350 fontot kér. Szóval jóval kevesebbet, mint például a Rapid. De csak abban az esetben, ha londoni ellenfele még ebben az évben revánst ad a Szlávianak Prágában. Es ez lesz az üzlet. Tanulhatunk.

—o—

Cervenka: Sport—JAK (Bácskatopola) 6:1 (2:0). Barátságos. Bíró: Szegedinszki. A mérkőzés érdekessége, hogy mind a két csapat az első osztályú bajnokság negyedik helyezettje, az egyik a dumai, a másik a tiszai csoportban. A CSK fölényesen győzött. A topolai JAK csak a második felidő utolsó percében szerezte meg a becsületgólt.

Prágai bajnoki eredmények: Spárta—Bohemians 2:2 (1:0), Lieben—Viktoria (Pilsen) 1:0 (1:0), Viktória Zsiskov—SK Nahod 4:2 (2:1), DFC—Kladno 5:2 (3:0). Teplitz: Szlavia Teplitz—Teplitzer FC 3:2 (2:0).

Berlin: Hertha—Stettiner FC 1:1.

A szanremói vívóakadémián a magyar Kovács is résztvett. Marzival vívott asszóját Kovács megnyerte.

Harmine esztendő a budapesti Nemzeti Sport. A Nemzeti Sport című budapesti újság ma ünnepli fennállásának harmincéves évfordulóját. A jubileum alkalmával a sportegyesületeken és újságokon kívül Gömbös Gyula miniszterelnök, Homann Bálint kultuszminiszter, sőt Dollfuss osztrák szövetségi kancellár is megleghangu üdvözlőt küldött a lap szerkesztőségének.

Bitskey III. Árpád az új magyar hatuszó tehetség. A Közgazdasági EAC vasárnapi jubiláris versenyén Bitskey Árpád 1 perc 13.4 másodperces idővel nyerte a 100 méteres hatuszást. Bitskey eredménye főiskolai rekord, elért ideje pedig a legjobb, amelyet magyar hatuszó az 1932-33 uszószezónban elért. Bitskey az egri jogakadémia tanulója.

Mészáros, a kiváló osztrák esatár állandó tartózkodásra Bródba költözött és a Marszonía részére kérte igazolását.

Hatalmas sikert arattak Berlinben a magyar műkorcsolyázók. A berlini jégpalotában vasárnap este nagyszabású ünnepség volt, melynek keretében bemutatkozott a magyar Rotter—Szollás pár és Pataky Dénes műkorcsolyázó. A magyar korcsolyázók nagyszerű formában voltak és hatalmas sikert arattak. Több meghívást kaptak németországi szereplésre. A jégünnepély során Svédország válogatott jégkorong csapata 3:2 arányban legyőzte a Berlini Korcsolyázó Egyletet, a világbajnok USA csapata 2:2 arányban döntetlenül mérkőzött Kanadával.

—o—

Bécs veszélyeztetli a Budapestnek szánt 1940 évi olimpiaszt

Junius 7 és 11 között tartják meg Bécsben az 1933 évi olimpia kongresszust — Nagyszerű sportprogram a kongresszus idején

Nagyjelentőségű sportesemények színhelye lesz júniusban Bécs. Az olimpiai bizottság június 7 és 11 között Bécsben — valószínűleg a Hofburg egyik termében — tartja meg ezévi kongresszusát. A kongresszusra már a világ valamennyi olimpiai szövetsége bejelentette részvételét. A bécsi kongresszuson fognak dönteni az 1940. évi olimpiasz ügyében is. Mint azt már a Reggeli Újság megírta, az 1940. évi olimpiaszt Budapestnek szánták, annál is inkább, mert már 1916-ban Pesten kellett volna az olimpiai játékokat megtartani. Akkor a világháború miatt keresztül Pest számításait, most pedig a bé-

csiek veszélyeztetik. A bécsiek ugyanis szeretnék kihasználni helyzetet adta előnyüket és a maguk számára szeretnék megnyerni az 1940. évi olimpiai játékok megrendezését. Vederemo. A kongresszus ideje alatt hatalmas sportprogram nyer lebonyolítását.

A kongresszus záró napján június 11-én az osztrák válogatott a belga „vörös ördögökkel” játszana. A belga válogatottnak ez lesz első bécsi szereplése.

A futballmérkőzés előtt Ausztria—Csehszlovákia válogatott atlétikai mérkőzést tartják meg.

Dellija—Szloga 3:2 (3:0)

Bajnoki. Bíró: Orosz

Nagy érdeklődés mellett játszották le a kiskindai kerület első bajnoki mérkőzését. Az első félidőben a Dellija szerencsés játékaiból három gólt szerezett. A második félidőben a Szloga ellentámadásba megy át és Walter, majd Zsivics révén két gólt ér el. A Szloga nagy balszerencsével küzd és nem tud egyenlítőni. A Dellijából Knezsev, Blazsics és Dzsapura, a Szlogából Alt, Zsivics és Kanics váltak ki. Orosz jól vezette a mérkőzést.

Dellija I. b.—Szloga I. b. 5:3 (3:2). Bajnoki. Bíró: Popov.

—o—

A magyar profibajnokság állása

1. Ferencváros 57:14 23 pont. 2. Újpest 58:20 23 pont. 3. Hungária 51:18 22 pont. 4. III. kerület 33:23 19 pont. 5. Budai 11 16 pont. 6. Bocskai 13 pont. 7. Kispeszt, Nemzeti, Szeged 11 pont. 10. Attila 7 pont. 11. Somogy 5 pont. 12. Soroksár 5 pont.

—o—

Bajban van Meisl Hugo

Nincs kapusa a „Wundermannschaft”-nak. Hídtet megerőltették. Rá nem számíthatnak. Hafid-nak a Rapid nagyszerű kapusának még legalább 4 hétig kell őriznie a kórházi ágyat. Végül, hogy teljes legyen a lista, Billich az Ausztria nagytehetségű kapusa vasárnap súlyosabb vállpercc-sérülést szenvedett. Rá sem számíthat. Április 9 pedig közel van. Ki véd a csehek ellen? Egyszerű. Meisl vagy felfedez valami új csillagot, vagy... Vagy előszedi a WSC rettegett híru kapusát, a veterán Franzl-t.

—o—

Szubotica birkózók Temesváron

A Zsak sportvonatával március 19-én Temesvárra utaznak a szubotica Hakoah birkózói is, ahol délelőtt tíz órakor a TAC birkózóival mérkőznek. A versenyen a következő szubotica birkózók indulnak: légsúly Beck, pchelysúly Simokovics, könnyűsúly Schechter és Boros, veltersúly Fischer, kisközép Kiss, nagyközép Rácics. A temesvári birkózók 26-án jönnek Szuboticára, ahol a városi színház hangversenytermében revansbirkózás lesz.

—o—

A noviszádi Makkabi hivatalos hírei. A ma, szerda délután fél egy órakor kezdődő tréningben valamennyi játékos jelenjen meg és hozzon fényképet, mert aki fényképét nem adja át, nem vehet részt a mérkőzéseken. — A vezetőség.

A NAK kerékpáros szakosztálya ma igen fontos ügyekben tart gyűlést, este 7 óráig kezdettel a Gyilveszi féle helyiségben. Tárny: Pályafeltöltés, az első kirándulás megrendezése és a közeli versenyek. — Fojt.

NAK hírek. A NAK sabáci drukkerautójára még lehet jelentkezni Spiller Lencinél. Utiköltség odavissza 30 dinár.

Új amerikai rekord. Ralph Metcalf Southbendben a 60 yardos síkfutásban 6.1 másodperces idővel új amerikai rekordot állított fel.

Spicegger Ernő a kiváló magyar uszószerző Barcelonába költözik, ahol uszóvezetőként szerződött.

A budapesti MAC vasárnapi súlyemelő versenyén Garay Pál (MTK) a kishézsúlyban 290 kilogramos összteljesítménnyel új országos rekordot állított fel.

Új vezetőséget választott a Schwaebische sportegylet. A Schwaebische sportegyesület tegnap délelőtt tartotta rendezévi közgyűlését, amelyen az alábbi tisztikart választották meg: Elnök dr. Hasslinger Miklós, helyettes elnök Müller Károly, a kulturszekció elnöke Röhrich János, első titkár Lehmann János, másodtitkár Buschbacher Márton, első pénztáros Schliter Károly, második pénztáros Krumenacker János, első jegyző Szabasztian Péter, második jegyző Harri Antal, háznagy Balumveg Péter. A választmány tagjai: Lengenfelder János, Lues Ferenc, dr. Lukinich Béla, Karkötő István, Roth György, Menráth Tamás, Unterreiner János, Mannesz Miklós, Szeifert Péter, Bundi János, Tarrillion József, Anschlinger Géza, Ludvig Miklós, Kellner Ferdinand, Weisz István és ifj. Beno Tivadar. A felügyelő bizottság tagjai: Keilbach János és Feketic Lőrinc. Diszelnök dr. Weiterschan József, disz orvos dr. Heinermann Alajos, kerületi orvos dr. Ellmer János, egyesületi ügyészek dr. Ellmer Gyula és dr. Neuner Vilmos.

TÖZSDE

TÖZSDEZÁRLATOK:

Kedd, március 14.

A dinár árfolyama. Budapest 7.50—8.00, Prága 42.30—42.70, Berlin 5.40—5.44, London 253.

Zürich. Beograd 7.00, Páris 2029, London 1765, Newyork 517, Brüsszel 72, Milanó 26.40, Madrid 43.70, Amsterdam 208.25, Berlin 122.80, Bécs 72.91, Szófia 3.70, Prága 15.32, Varsó 57.80, Bukarest 3.08.

Bécsi sertésvásár. Felhajtás 5092 zsir és 6972 hussertés, zárlat alatt 794 zsir és hussertés. Irányzat zsirsértésnél lanya, hussertésnél közepes. Árak: la 142—148 (kivételesen 150), öreg sertés 130—135, parasztsertés 139—144 (kivételesen 148), hussertés 125—165 (kivételesen 170) shilling.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 76 kgos 2% bacsikai és szerémi 222.50—225, felsőbánati 222—224, árpa 64—65 kgos 110—115, tavaszi 66—67 kgos 117.50—122.50, zab 98—102, tengeri bacsikai 63—65, bacsikai március-májusra 68—70, bánati 62—63, szerémi 63—65, szerémi márc-május indiai paritásban 68—70, buzaliszt bacsikai és bánati állomásról nullás gg és g 355—370, kettes 335—350, ötös 315—330, hatos 290—300, hetes 195—205, nyolcas 80—82.50, buzakorpa jutazsákokban bacsikai és szerémi 65—67.50, bánati 62.50—65, bab fehér 117.50—122.50, burgonya fehér szlovéniai 70—72.50, rózsa, korai, szlovéniai 72.50—75, fehér szlovéniai 60—62.50.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: 41 vagon.

Szombori terménytőzsde. Buza bacsikai Szombor környéki 222.50—225, szlovéniai 222—224, szerémi 222.50—225, Tisza bacsikai 222.50—225, Tisza bánati 222—224, bánati 219—221, zab bacsikai vasut 98—102, szerémi és szlovéniai 98—102, árpa bacsikai és szerémi 110—115, bacsikai tavaszi 117.50—122.50, szerémi tavaszi 117.50—122.50, tengeri bacsikai vasut prompt 62—64, bacsikai vasut március-április-május

68—70, bab szokvány 115—125, burgonya fehér szlovéniai 70—72.50, liszt nullás gg és g 355—370, kettes 335—350, ötös 315—330, hatos 290—300, hetes 195—205, nyolcas 80—82.50, korpa prompt 65—67.50.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: 35 vagon.

Árak a budapesti terménytőzsdén és határidőpiacon. Budapestről jelentik: A terménytőzsdén a határidőpiac irányzata gyenge volt. Hetvenhatkilős tiszavidéki buza 14.80—14.95, felsőtiszai és jász-sági 14.30—14.40, fehérmegyei és pestvidéki 14.10—14.20. Nyolevankilős tiszavidéki 15.55—15.85, felsőtiszai és jász-sági 14.90—15.10, fehérmegyei és pestvidéki 14.75—14.85. Rozs 7.85—7.95, takarmány árpa 10.20—10.40, sórárpa 11—13.25, zab 9.10—9.40, tengeri 6.95—7.05, finom buzakorpa 6.20—6.30. A határidőpiac irányzata gyenge volt, tengeriben tartott. Buza márciusra 14.21—14.22, májusra 14.14—14.15, októberre 12.65. Rózsa májusra 8.40—8.41, tengeri májusra 7.62—7.63. A ferencvárosi sertésvásáron a felhajtás 552, az irányzat változatlan. Elsőrendű uradalmi nehéz sertés 102—106, szedett közép 104—106, angol sonka süldő 100—106, második 86—88, könnyű angol süldő 86—90, zsir nagyban 146—150, háromdarabos sózott szalonna 130 fillér kilonként.

SZÍNHÁZ

A Mosoly országa — a Népkörben

A szubotica Népkör szinpadán megint operett bemutató lesz 16-án, csütörtök este. Szabó Márton kitértő színészgárdája a legjobb szereposztásban hozza színre ezt az új operettet, amely a legnagyobb sikernek örveng a fővárosok operettszínházaiban. A Mosolyország bemutató esemény számba megy, annál is inkább, mivel az új operettnek ez lesz az első előadása Jugoszláviában. A szereplők Racko Ilus, Czibor Juci, Zorai Ferenc, Szabó Márton, Garai Béla, Kiss Jenő és Kóshalmi Pál. A hatalmas zenekar vezetését Krammer Imre vállalta. A rendezőség kéri a közönséget, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel előre gondoskodjanak a jegyekről, amelyet elővételben a Krécsi-féle könyvkereskedésben lehet kapni. Az előadást megismétlik szombaton és vasárnap este.

FILM

F. P. I. nem válaszol

Bemutató a noviszádi Apollo moziban

A modern tehokrácia drámájának nevezhetjük az Apollo legújabb slágerét, amely a német filmgyártás legkiválóbb remekei közé sorolható. Hans Albers és kiváló partnerei ezúttal a technika monstruozus világában játsszák le a darab rendkívül érdekes és izgalmas cselekményét.

Az F.P.I. az uszó sziget, amely óriási anyagi áldozatokkal, sok küzdelem után az Oceánon lebeg, de árulók a sziget elpusztítására törnek. A sziget tervezője leleplezi az árulót, izgalmas revolverharcot vív vele, melyet a bekapcsolt rádióadón át Hamburgban is hallanak a cég központi telepén. A tulajdonos leánya a sziget parancsnokának megmentésére repülőgépet indít, melyen az a pilóta ül, akinek szerelmét ígérte, ha lemond a repülésről, de elhagyta tőle, amiért a pilótaéletet csendes esendes nyárspolgársággal cserélte fel. Ezer izgalom között megmentik az uszó szigetet és parancsnokát és így a szerelmesek is egymásé lesznek.

A film rendezése és előadása elsőrangú, minden tekintetben méltó a legmodernebb témához, amely cselekményét képezi. Hatása nem mulik el a nézőből a moziból való távozásakor, hanem órákon, napokon át foglalkoztatja gondolatvilágát, ami pedig csak a legnagyobb filmek sajátos velejárója.

Olcsó utazás Budapestre

és vissza úgy a jugoszláv
mint a magyar vasutakon

1933 március 17-től március 26-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapestén 2.50 pengő ellenében szerezhető be. A vizum kéthavi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50 százalékos, a jugoszláv vasutak csak a visszautazásnál 50 százalékos díjmérséklést engedélyeznek.

A vizum nélküli utazásra, a vasúti és egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok a budapesti Tenyészállat- és Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából (1933 március 23-27) kerülnek kiadásra és a kiállítás megtekintésére is jogosítanak. Az igazolványok 60 dinár és portó ellenében kaphatók:

Beograd: Magyar Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztálya, (Beograd, Jaksiceva ul. 2, Palata Akademia), — Putnik utazási irodája.

Szabotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Munka kiadóhivatala.

Bácska Topola: Takarékpénztár.

Novi Vrbász: Schmidt Frigyes.

Veliki Becekerek: Takarékpénztár.

Szombor: Bácskai Gazdasági Egyesület, Széles Testvérek, Putnik.

Szenta: Gazdakör Novoszel János titkár, Kereskedők Egyesülete.

Velika Kikinda: Centralna Stedionica.

Noviszád: Putnik utazási iroda, Lusztig bankház.

Osijek: Jugoszlóvenszka Banka, Lavošláv Pápai.

Csakovec: Hofmann Elemér.
Novi Becej: Általános Hitelbank.
Kula: Hitelbank.
Sztara Kanyizsa: Esztergomi Iván.
Sztari Becej: Galambos István.
Pancsevo: Népbank, Globus szállítási vállalat.
Zagreb: Magyar konzulátus.
Szarajevo: Putnik.

Rádió műsor

Szerda, március 15.

Beograd 11: Műsorbemondás, majd gramofon. 12.05: A rádiózenekar hangversenye. 1. Jenko: Az üldözés. 2. Rendla: Vig percek. 3. Strucetoll Moranatoll. 4. Ponchiekki: Gioconda. 5. Halevi: Zsidónő. 6. Lanner: A romantikus. 13.30: Hírek. 15: Gramofon. 16: A rádiózenekar hangversenye. 1. Cui: Fils du Mandarin. 2. Lindner: Lirai svitt. 3. Őszi hangulat. 4. Puccini: Pillangó kisasszony. 5. Grieg: Induló. 17: Orvosi előadás. 19.30: Toics Zsika jugoszláv dalokat énekel. 20: Gramofon. 20.30: Átvitel Bécsből. 22.30: Hírek, majd tánczene.

Budapest I. 8.30: Hírek. 9: Református is-

tentisztelet. 10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. 11: Evangélikus istentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Friedl Frigyes. Erkel: Hunyadi László, nyitány. Dohnányi: Rurallia Hungarica. Volkmann-Buttykay: Magyar zenevázat. Bartók: Magyar képek. Kodály: Nyári este. Szabados Béla: Régi magyar táncok. Liszt: Rákóczi-induló. 2: Gramofonlemez. — 3.30: A rádió diáklőrelője. »A magyar betű elindul«. 4: Kurina Simi és cigányzenekara. 4.55: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: »A magyar szabadságharc a külföld költészetében«. Galamb Sándor előadása. 5.30: Szabadságharci dalok, indulók. Előadja a m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara. Vezényel Friesay Richárd. 6.50: »Kossuth Lajos diadalutja Amerikában«. Kun Andor dr. előadása. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. »Bán bán«. Dalmú 3 felvonásban. Szövegét írta Egressy Béni. Zenéjét szerezte Erkel Ferenc. Az I. felvonás után: Pontos időjelzés, sporteredmények. Az előadás után: aradi Farkas Sándor cigányzenekara, Ignáth Gyula énekszámaival.

Lysiform

a legbiztosabb fertőtlenítőszer

Fertőtleníse legalább hetenként kétszer orrüregét Lysiform oldattal (egy evőkanálnyi vízbe 4-5 csepp Lysiform) és ez megvédi Önt a náthától. 100 gr D. 18.—, 250 gr D. 37.—

REGÉNY

Az aranyvadász

Írta: Tamás István

(9)

Órák peregtek egyhanguan. Viharzónába került és kénytelen volt magasabba emelkedni. Egy sas került az utjába. A büszke madár nem tért ki, üldözni kezdte a gépet és a pilóta, aki sajnálta, spirálisan bujóskazott. Aztán eszébe jutott, hogy most igazán nincs itt az ideje a játéknak, sorsára bízta hát a levegő királyát és a sas a legközelebbi támadásnál fejével rohant a légesavarnak. A hatalmas gépmadár csak egy pillanatra rezdült meg és a következő pillanatban tollak, véreső záporoztak alá... ennyi maradt meg a sásból, melyet pozdójává aprított a propeller.

Most derült, csendes levegőrétegbe jutott. Szellő se moccant, csak a repülőgép kavarta vihar zugott a fülébe. Alatta mocsaras zombókok terültek el, lakatlan, elátkozott vidék, seholy ház, vagy ország-ut...

Arra gondolt, hogy a modern civilizáció mennyire biztonságossá tette a közlekedést mindenütt, földön, vizen, levegőben egyaránt. Azelett? Rablók, kalézek fenyegették a magányos utast. Ma legfeljebb a zsebműszöktől kell tartania annak, aki hajóra vagy vonatra száll. De repülőgépen — és elnevette magát a saját gondolatán — még nem fordult elő egyetlen tolvajlás sem!

Már csak akkor vette észre a szemközt jövő repülőgépet, amikor az ismeretlen gépmadár egészen a közelébe ért.

— Pstarepűű — gondolta, de aztán meglepődött — micsoda ostobaság! Nincs elég helye neki a levegőben? Pont az én vona-

lamon kell haladnia!

Az ellenkező irányból érkező aeroplán nyilegyenesen közeledett, szinte tudomást sem véve Martinikről.

— Vagy talán éppen — döbönt át a pilóta agyán a gyanú, de nem jutott több ideje a töprengésre, mert a kormányt kellett vigyázni. Szinte az utolsó percben tért ki egy elkésett mozdulat és most mindakettlen összeroncsolva zuhannának a mélybe...

Módelett bosszantotta ez az ostoba virtuskodás. Mert egész biztos valami éretlen taeskö ül ott szemközt a volánnál, produkálni akarja magát, akár a taxifőnök, akik így ijesztegetik egymást karambolla, hogy aztán kiröhögjék a begyulladt kollégát. Vigye az ördög! Fő, hogy már megszabadult ettől a baromtól! Visszalendült eredeti helyzetébe, de pár perc múlva meglepődve látta maga fölött elsuhanni a kötekedő masinát. Vissza fordult! Mi a fenét akarhat tőle? Megörült?

Az ismeretlen gép „előzött”, hogy aztán megörödulva ismét vakon nekivágáson. Most már látta Martinik, hogy ennek fele se tréfa. Ez a vadállat ráütazik. Csak nem szerzett tudomást az aranyzálltmányról? ez lehetetlen, kizárt dolog, hisz vele is csak az utolsó pillanatban közölték a szálltmány tartalmát és az utirányt. Nem tud erről senki más emberfia, csak az igazgató Londonban...

Tamadója ekkor elérte célját: föléje került. Vad versen futás kezdődött, de Martinik már az első öt percben elkeseredetten megállapította, hogy a másik jobban bírja szassza. Most egyvonalba jutott a két gép és Paul látta, hogy az üldöző gépből jelzések adnak: „Leszállani!” Martinik fél kézzel a kormányon, intette vissza tagadó választát: „Fűtölök rátok!”

Teljes sebességgel lendült előre. A motor zihált, lihegett a zöröltetéstől és a robbanások olyan gyorsan követték egymást, mintha a gép is tisztában lenne a céljával és utolsó erőpróbájával rugaszkodna neki a végtelenség. A távolság hirtelen megnőtt a

két repülő között és Martinik fellelegzett. Öröme azonban korai volt. Tamadója villám gyorsan utólért. És ekkor újabb meglepetés fogadta: az ellenség gépfegyvertűzet zúdított rá! Ugy kopogtak a gép szárnyán a golyók, mint a jégeső. Martinik a fogait csikorgatta dühben. És ő fegyvertelen! Mindössze egy revolver van a zsebében! Legalább kísérőt adtak volna melléje! Ime a nagy óvatosság! Nem maradt sok ideje a töprengésre. Leszállott. Kis tisztáson ért földet. Fél perc múlva üldözője is leereszkedett. Az alumíniumszárnyak vakitón szikráztak a verőfényben. A gép orrán egy aranydarázs ragyogott. Csak most vette észre, hogy a karjából vér szivárog. Golyó horzsolta.

Ovatosan elővette revolverét. Nem adja olcsón az életét — gondolta — és fedezéket keresett. Ekkor már mellette álltak a légi kalózok, két bőrkabátos, pilótadresszes fiatal férfi. Udvarias mosolygással köszöntötek:

Bocsásson meg uram, hogy ilyen kellemtelen helyzetbe hoztuk, de sajnós nem volt más választásunk.

Martinik gorombán kiáltotta:

— Piszkos utonállók! Ezért felelni fognak!

Tamadói rá se hederítettek. De most már kedélyes, nédes nélkül szóltak rá:

— Adja át a revolverét!

És mielőtt még rájuk süthette volna a fegyvert, kiesavarták a sebesült kezéből.

— Most pedig gyerünk átrakodni! — gunyosan szóltak hátra — ne busuljon az aranyért, be van biztosítva!

Az aranytéglákat tartalmazó ládácskákat áthordták a saját repülőgépekre. Aztán kilyukasztották Martinik benzintartályát és amikor a benzin az utolsó cseppig kifolyt a földre, bucsut vettek tőle:

— Good by, Sir! Remélhetőleg hamarosan akad majd segítség az utjába!

(Folytatjuk).

LIFKA MOZI - SZUBOTICA

Hétfőtől

Zeneszóval, vígjátékkal, szok mókával

Jönnek
a huszárok

Német katonai vígjáték

Pőszereplők:

Ursula Grabley, Ida Wüst
Fritz Schulz

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Márc. 9-13

Csütörtöktől—vasárnapig

HARRY PIEL

szenzációs nagy filmje

„Jonny ellopja Európát”

Francia Riviera — Elegancia Csodás természeti
felvételek — Szép asszonyok — és nagy szenzáció!

Főszereplő:

Harry Piel, Greff a csodakutya és — a csodaló.

Műsoron kívül: UFA KULTUR FILM

NOVISADI IZRAELITA HITKOZSÉG

Felhívtnak a t. hitközségi tagok, hogy a sőtő-
nél (Ustavka ul. 36) „3 el pesach”

macesz

szükségletüket mielőbb előjegyezzék. Igényt maceszra
csak az tarthat, aki szükségletét kellő időben elő-
jegyezte.

897

Előjáróság

FOGLALKOZÁS

IROGEPJAVITÁST és
karbantartást Szuboticán és
környékén szakszerűen
és legolcsóbban végez
Dudás Pál, Szubotica, Je-
lasiceva 9. 509

KIADO

GARZONLAKÁS nagy
szobával, előszobával és
fürdőszobával (gázszóval)
április elejére kiadó dr.
Popov Milorad házában,
Noviszád, Duna ucca 38.
871Egy szoba, konyha, speiz
és butorozott szoba kiadó.
Noviszád, Zseljeznicka uc-
ca 78. 892Két ágyas butorozott
szoba, fürdőszoba haszná-
lattal 15-re kiadó. Noviszád
Szuvoborszka ul. 4/l. 879

KERESLET

Pénztárnoknöt több évi
irodai gyakorlattal keres-
helybeli nagyobb kereske-
dés. Ajánlatok a fizetési
igények megjelölése mel-
lett a Kardos hirdető ro-
dába intézendők. 894REGGELI SAJIT
TEJZINNESSAJIT
IMPERIALSAJIT
„MILKA” RÜBSAJITAjánl a legjobb minőségű
és olcsó áron GROSS, Tej-
gazdaság, Novi Sivec, Dunav-
ska Banovina. 837Varróéányt azonnalra ke-
resek, Gizi Salon, Zseljez-
nicka ul. 13. 895Ónálló SZAKÁCSNÓ ke-
restetik. Noviszád, Magyar
ucca 63. 896Ügynökök (agilis férfiak
200— dinár kaucióval) pri-
vát házak látogatására azon-
nal felvétetnek. Wasser-
mann Feingold, Futoski 43.
898

KÜLÖNFÉLE

KATOLIKUS
TEPLOMOKrészére husvitra szent-
sírok és stációképek
azonnal megrendelhetők
Bachinger aranyozó
cégnél, Szubotica, H Sn-
darevičeva 34. Alexandrova
u. 1. 899

Szenzáció !!

I-a aprított gyertyán
tűzifa . . . Din. 29I-a aprított bükk-
tűzifa . . . Din. 27II-a fűrészt bükk-
tűzifa (kis tuskó kály-
ha fűtéséhez) . Din. 24100 kgr-ként házhoz szál-
litva. Mindennemű tűzifát
és I-a bükkfászenet vagon
vételnél bármely állomásra
igen olcsó áron azonnal
szállítunk VUJKOVICS J.
és IARSA, Istelep, SUBO-
TICA, Jukliceva ucca 11.
Telefon 6-69 890A szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap mint vasárnap
egy szó 1 dinár. NAGY BETŰS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

ODEON

Kedden—szerdán—csütörtökön

Molnár Ferenc örökbecsű remekműve

LILIOM

Budapest kültékének megkapó, megható legen-
dája a hintáslegény és Julika a kis csejédeány
tüzes, nyers, vad, gyilkoló, ötó szerelméről . . .

Szereplők:

Char és Farrell . . . Liliom
Rose Hobart . . . Julika
Gdja Muskat . . . Estelle TaylorEste 7 órakor méréselt árú előadás!
Előadások kezdete 5, 7, 9 órakorLegközelebb: Nyugat pokla 1918-ban
Óriási háborús film!

Vasárnap délelőtt 3/411 órakor

GROCK

a mult idény legnagyobb sikerű filmje

Városi Mozi, Szubotica

Szerda—csütörtök—péntek

FOX hangos híradó:

Merénylet Roosevelt amerikai elnök ellen. A merénylő
a tárgyaláson és a legújabb eseményekÉjszakák
az OceánonNémet nyelvű hangos film. Öt napi élet a világ leg-
nagyobb hajóján a

Transatlantic-on

Az elegáns utas körözött szélhámos kirabolja a gaz-
dag bankárt. Gyilkosság a legelőkelőbb utasok közöttOtthonodban egészség,
áldás és béke honolha állandóan csak JUGORIO-t iszol.
Kész kávé nem kell hozzá cikoria sem
bakkávé. Gyártja Frank J. i drugovi,
Novisad, Futoska 137. 846Megérkezett és már szerdától fut az APOLLOBAN
az UFA milliós filmje

F.P.I. nem válaszol

Hans Albers grandiózus alkotása. A XX-ik század álma, az uszó sziget!

Die Drei von der F. P. I.
Hans Albers, Sibylle Schmitz und Paul Hartmann spielen in
dem Groß-Tonfilm der Erich Pommer Produktion der Ufa
„F. P. I. antwortet nicht“ die Hauptrollen (Regie: Karel Hartl)

Phot. Ufa